

hónapok óta a nedves lakások levegőjével voltak kénytelenek fölcserélni. Halvaszületés és vetélés volt 58.

Fertőző megbetegedés decemberben 177 volt és pedig: ronszoló toroklob 17, vörheny 16, kanyaró 51, számarhurut 251, bárányhimlő 30, hasihagymáz 23, járv. fültömírgyűző 9, gyermekágyiláz 6.

Amint e számokból látjuk, december havában a szelidebb természetű helyi járványok: a kanyaró, a bárányhimlő és számarhurut léptek előtérbe, míg a ronszoló toroklob, vörheny és hasihagymáz esetek gyérültek. A kanyaró terjedőben van, különösen a város nyugati felében és itt is különösen az első egészségügyi körzetben.

A nevezetesebb halálokok közül hevenyfertőző betegségben meghalt 5 egyén, gümőkórban 22, rákban 13, görcsös megbetegedésben 12, bélhurutban 3, erőszakos halállal 4, (2 vonatgázolás, 1 téforrás és 1 lünyelés), öngyilkosság volt 3 (2 öngyilkosság és 1 vonat elé dobta magát.)

Közalapok terhére gyógykezelte-
tett összesen 394 beteg, kik közül járó 218, fekvő 76 volt.

Kerületi szülésznek összesen 9 szegény szülőnek nyújtottak segítyt.

A mentőknek 389 esetben volt dolguk, igénybevéve hatóságok által 15, magánosok által 274 esetben.

Stefánia védőintézkései 963 csecsemő és gyermek volt gondozás aiat 1526 rendeléssel.

Szegényházban ápolás alatt volt 90 férfi, 57 nő, ezekből beteg volt 19 férfi, 14 nő. Meghalt 1 férfi, ápolás alatt maradt 89 férfi, 57 nő.

A vízvezeték vizéből a bakteriologi-
ai vizsgálatnál 48 óráig agár tenyészeten pathogencsírák nem nőttek.

A gazdasági helyzet

Surgoth Jenő gazdasági főtanácsos, gazdasági főfelügyelő jelentése szerint az őszi mezőgazdasági munkálatokat a tél beállta előtt a gazdák bevégezték. Az őszi kalászosokat mindenütt kellő időben elvetették, ezek a legtöbb helyen jól bokrosodtak és megerősödvé kerültek a télbe. Eddig rovarkárok nem észlelhetők. December hó folyamán a külső mezőgazdasági munkálatok szüneteltek. A törvényhatósági mezőgazdasági hatóság munkaközvetítő irodában az 1928. év folyamán mezőgazdasági munkás jelentkezett személyesen 348 egyén, ebből debreceni munkás 160 volt. Elhelyeztek 174 egyént.

Egy hónap alatt 1208 bűnügy

Ezután Sággy Lajos rendőrfőtanácsos jelentése következett. Jelenti, hogy a vezetése alatt álló m. kir. rendőrkapitányság bűnügyi iktatójába beérkezett december hónapban 1208 ügydarab, melyek közül 780 idegen hatóságok bűnügyekre vonatkozó megkeresése s így 428 a helyi keletkező bűnügy. A bűnügyek közül 151 lopás. December hóban 8 öngyilkossági kísérlet történt, melyek közül 3 halálos kimenetelű volt.

A rendőri büntető bírósághoz beérkezett 630 ügydarab, melyek közül 334 kisebb jelentőségű kihágásra vonatkozik. — December hóban 6 gyűlés jelentetett be, melyek mind megtarthatók voltak. A gyűlések tárgya társadalmi és gazdasági volt.

A rendőrségi jelentéshez elsőnek dr. Fejér Ferenc szólott hozzá. Tudomása szerint az utóbbi időben a debreceni rendőrség tisztikarának és legénységének létszámát tekintélyes mértékben csökkentették. Erre nézve kér felvilágosítást. Porubszky rendőrtanácsos azonnal válaszolt. Kijelentette, hogy a tisztikar létszámában nem történt semmi létszám-
apasztság, a legénységnél azonban igen, és pedig elég nagy mértékben, amennyiben

a legénység létszáma az eddigi 250-ről 220-ra csökkent.

Ez a létszám-
apasztság annak a következménye, hogy legutóbb a vidéken, ahol eddig a csendőrök látták el az őrszem-szolgálatot, kicserélték a csendőröket és helyettük rendőröket állítottak posztra. Debrecenből erre a célra harminc rendőrt vittek el, amivel nagymértékben megnehezítették a rendőrség munkáját.

Fejér Ferenc a legmélyebb sajnálattal veszi tudomásul a felvilágosítást s ugyanakkor rámutat arra, hogy amikor Debrecen városának kétszáznyolcvanezer pengővel kell járulnia a rendőrség fejlesztéséhez, nemhogy a fejlesztés munkáját kezdenék meg, hanem ellenkezőleg, idegen városokban helyezik el a debreceni államrendőrség legénységének egy nagy részét. Javasolja, hogy a közigazgatási bizottság törvényadta jogánál fogva

erélyesen tiltakozzon az ilyen eljárás ellen s hasson oda, hogy ez a sérelem a legsürgősebben orvosoltassék.

Tudomása van arról, hogy több helyről eltávolították az őrszemet, így a Csapó-utcai villamoskanyarulatnál is, ahol pedig nagy szükség van rá, hogy rendőrszolgálatot teljesítsen szolgálatot. Másfelől viszont túlterhelik a rendőrlégénységet munkával. Sürgősen irjanak fel tehetősebb helyre s mutassanak rá, hogy a debreceni rendőrség létszámát nemhogy csökkenteni, hanem egyenesen szaporítani kellene. Ezt jogosan megkövetelheti Debrecen városa.

Vásáry István polgármester a következő felszólal. Elfogadja a Fejér Ferenc javaslatát, amelyet minden vonatkozásban helyesel. A közgyűlés is rámutatott már arra, hogy

a debreceni rendőrséget egyenesen visszafejlesztik.

Sikerült megtudnia, hogy Miskolcon 170 főnyi a rendőrlégénység létszáma, ezzel szemben Debrecenben, amely hatszor akkora területű, mint Miskolc és kétszer annyi lakosa van, mindössze ötvennel több a közrendőrök száma. Olyan nagy sérelem ez, amelyet nem lehet szó nélkül hagyni. Sérelmes nemcsak a városra, hanem a közbiztonsági állapotok te-

kintetében is. Hajlandó hozzájárulni ahhoz is, hogy kérje fel a közigazgatási bizottság a főispánt, saját hatáskörében is tegyen lépéseket a belügyminisztérium rendőrségi osztályán.

A közigazgatási bizottság a javaslatokat elfogadta, mire a főispán kijelentette, hogy saját hatáskörében minden lehetőleg megteszi az ügy érdekében. A főispán ezután az ülést bekezesztette.

Tanuk helyett pszichoanalitikusokkal kísérletezik Erdélyi védelme

A bíróság elutasította a védő különös indítványát

Budapest, január 5. Az Erdélyi-per mai tárgyalásán Gál Jenő védő kérte Haberdá bécsi egyetemi tanár megidézését és kihallgatását. Bizonyítani kívánja a védő azt is, hogy az elhangzott tanuvalloások egyrésze a millstatti pletykák nyomán keletkezett, tömegpszichózis hatása alatt. Bizonyítani kívánja, hogy Forgács Anna a narkotikumok élvezetéről leromlott szervezetű volt.

Temesváry ügyész Haberdá tanár kihallgatását szükségtelennnek és törvénytelennek tartja. Kérte a védő bizonyítási anyagának visszautasítását.

Lőw Zoltánné Erdélyiék Millstattból ismerte. Forgács Anna egyalkalommal panaszkodott neki, hogy a férje megverte. Löwné azután a lezúrlanás történetét mondta el.

A bíróság

elutasította a védőnek azt az indítványát, hogy Haberdá tanárt tanuként kihallgassák. Elutasította a bíróság a védőnek a többi tanukra vonatkozó indítványát is.

Elek István lényegtelen tanuvallo-
mása után Lőw Olga tett jelentéke-
tlen vallomást.

A családirtó Szücs Istvánt bekisérték az ügyészség fogházába

(A Hajdúföld tudósítójától.) A Hajdúföld tegnapi számában részletesen beszámollunk arról a véres családi drámáról, amely pénteken délelőtt 11 órakor a Bercsényi-utca 20. számú házban történt, ahol Szücs István debreceni hentesmester Frommer-pisztolyából rálőtt a feleségére, majd három lövést adott le Boldizsár Erzsébet nevű 16 éves mostoha leányára. A revolvergolyók különös véletlen folytán csak könnyebb sebet ejtettek, úgy, hogy mindketten a klinikai megvizsgálás után lakásukon részesülnek további ápolásban!

A rendőrségen letartóztatták Szücs Istvánt s bűntudatában a helyszíni szemlét szombaton délelőtt tartotta meg dr. Kubinvi Béla rendőrfogalmazó, aki a sérülési osztály referense. Lefoglalta azt a revolvert.

mellyel a családirtó négy lövést adott le, valamint kihallgatta a sérülteket is, akik ugyanazokat mondták el a rendőrfogalmazónak, amit a bűntény napján a Hajdúföld tudósítójának. A rendőrfogalmazó a délelőtti folyamán fölvezette a rendőrségi fogdából Szücs Istvánt s újra kihallgatta s a kihallgatás után elrendelte előzetes letartóztatását szándékos emberölési kísérlet miatt. Egyben elrendelte, hogy a vádlottat kisérjék át a debreceni királyi ügyészség fogházába.

RÖVID HIREK A NAGYVILÁGBÓL. Boris bulgár király — Giovanna olasz királyi hercegnő kezére pályázik. — A magyar rádió tavasszal rendszeresíti a képtávírózást. — Indiában négy hónap alatt a kolera-járványnak tizennégyezer beteget van, ezek közül nyolczerne meghaltak. — Franciaországból erős havazást jelentenek. Páris környékén öten fagytak meg. — Egy brazil expedíció az Andesekben négyezer méter magasságban megtalálta Newton Marden angol kutató holttestét, aki még júliusban tűnt el. Két társának nincsen nyoma.

Magyar ember a „Hajdúföldre” fizet elő.

Zsurokra ajánlunk

Sandvich-eket finom hal sonka caviar tojás feltéttel, zsur kenyérré készítve.

Csemegés tálakat hideghal, sonka, libamáj, húsfélék, felvágottak aspikkal stb. diszítve.

Zsardinettek az idény minden gyümölcséből, finom sütemények, desszertek és cukorkákból.

Borok: kitűnő asztali fehér és vörös csemege borok. Cifrandli bor.

Pezsgők: Törley Reserve Casino és Gut American, Littke For England, Palugyai, Reserve Dietz és olcsó, de jó: Habzó borok.

Likőrökben: a belföldi kitűnő Zwack Hobe, Gessler, Braun, Gottschlig és a legjobb külföld: Bols Benedictiner Chartrouse, Gin s.b.

Kontsek Géza k. r. t.

Főüzlet: Rössuth-utca 15.

Fióküzlet: Piac-utca 22-24.

Halottszállítás autón vidékre is!

A m. kir. Tisza István Tudomány Egyetem klinikai szállítója

Fehértói, Dániel temetkezési vállalkozó Debrecen, Dégenfeld-tér 4. sz. Telefon nappal 11-85.

Kis Honi Kulturfőlény

Vagyonmentő vásár az irodalomban

Tisztelettel értesítjük a n. é. vásárló közönséget, hogy a Színházi Élet s a Lantos-cég mintájára irodalmi végkiárulást rendezünk. Gazdagon felszerelt aukciónk felöleli az irodalomtörténet száz és száz ritkasságát. Kaphatók írói kegytárgyak, keresztanyai levelesládák, modern antikvitások, bőrkeményedések, fogkefék, koszos költő-órák és leszerelt köröm-relikviák. Családi intrikák s más természetű irodalmi inycsék alkalmi eladása. Aukciónk árjegyzéke a következő:

— **1. Aladin csodalámpása.** Eredeti beszerzés a keleti irodalomtörténet mesevilágából. Egyhuzamban ezer-egy éjszakáig ég egyszeri csavarrásra. Villanykörtevel, zseblámpaelemmel és Scherezáde lábravalójával mesés olesó áron. Kikiáltási ár 20,000 fics.

— **2. Anonymus egy drb autogramja.** Béla király névtelen jegyzőjének egyetlen hiteles névalírása. A jeles történész név hiányában egy írta alá a nevét, hogy az értékes papirdarabkát üresen hagyta. Kikiáltási ár 5000 pengő.

— **3. Ágnes asszony fehér leple.** Intim ruhadarab a balladaköltészet fénykorából. Csibevérrel kevert és Rinsoval tisztított példány. Kikiáltási ár 12,000 forint.

— **4. Boccaccio keresztanyjának levelesládája.** Pajzán szerelmi iratok egy közkedvelt mosóné életéből. Fiametta hőzentrágerével és bajszkötőjével együtt, kikiáltási ára 4000 flórenci arany.

— **5. Csikóbőrös kulaacs.** Irodalomtörténeti jux-tárgy. Egyszeri nyomásra kotyog. Társaságok felvidtására rendkívül alkalmas. Lordokkal szemben nemzeti ajándéktárgy. Csokonai védjeggyel és fél liter mással kikiáltási ára 20,000 fitying.

— **6. Dante inasának a memoárjai.** Kortörténeti adalékok a firenzei külváros klubéletéből. A jeles műéles világot vet egy korabeli háztartás apró mizériáira. Lasciatéval, — ogni speranza nélkül — kikiáltási ára 50,000 lira.

— **7. Egy font emberhus.** Shakespeare-ből lemetszve, garantált Shylock-vágás, csont nélkül, velős konccal. Kikiáltási ára 40,000 shilling.

— **8. Firduszi-album.** A Kalevala közismert szerzőjének selyemkötésű emlékkönyve Pirandello és Edison ajánló soraival. E könyv, mely az irodalomtörténeti anakronizmusok egész tárházát magában foglalja, Kohnfuce hagyatékából került a székszárdi Kohn-család tulajdonába. Kikiáltási ár 15,000 sékel.

— **9. Goethe-relikviák.** Tudvalevő, hogy a nagy német költőnek összes relikviáit még a születése előtt szétkapkodták a műgyűjtő pángermánok. Mindössze egynehány mignon, két drb habosrólló, egy kiló citrom és végül egy fél centiméteres hajszál maradt fent utána, melyet az öreg Loreley bocsájtott rendelkezésünkre a bubí-frizurájából. Mindezen disztárgyak Gerbeaud-csomagolásban együtt és darabonként is kaphatók.

— **10. Homeres távcsöve.** A világtalan epigramma-költő színházi gukerek, melyen keresztül a latiumi partok mellett Odysseiából hazatérő Midón a fent vázolt irodalmi aukció bocsátjuk. — hisszük, a műgyűjtők áldoztak amennyit felsorolt írónk egész életük folyam

s a tengeren eltévedt Ilias nevű fiának csolnakát figyelte. Homerosné több szerelmes levelével és görög-magyar szószedetével 15,000 drachma.

— **11. Julia fűszeres könyve.** Irodalmi különlegesség a 60-as évek elejéről. E könyv, mely Petőfi Sándorné második házasságából ered, igen jellemző adatokat tartalmaz az elnyomatás korának élmezési viszonyaira. Kikiáltási ára fűszerszámlával 100,000 arany.

— **12. Korán.** Első kiadás. A mohamedánok híres könyvének Alexandriában elégett példánya. Kikiáltási ára egymillió piaster.

— **13. Munkácsy Mihály cerzahahegye.** A jónévű festőművész kedvenc irónjának az a kis hegye, mely Pilátus szemgolyójának kirajzolása közben tört el a vázlatkönyvön. Prima minőség. Hardmuth-gyártmány. Kikiáltási ára 70,000 pengő.

— **14. Ovidius Naso zsebkendője.** A nagy orru poéta két méter széles divatzsebkendője, melyet egy klaszikus spanyoljárdány idején használt. Kikiáltási ára metamorfózissal és metamorrfuvással együtt 90,000 as.

— **15. Piros csizma-nyom.** Balassi korának egyik jellegzetes emléke. Őszi harmattal s hóval belepelt példány. Kikiáltási ára 10,000 pengő.

— **16. Egy drb sőtartó.** Bernard Shaw dajkájának egyetlen arcképe. A fénykép azt a pillanatot ábrázolja, amint a tisztességes matróza a másfél-éves Shaw-t tartja. A sőtartó kikiáltási ára 1000 font sterling.

— **17. Sokrates rádiója.** A jeles amatőr szerencsétlen házasságának legszomorúbb emléke. Xantippe nevű feleségét, ki a pofonok tekintetében a hellén kor legtokéletebb leadó-állomása volt, sikerült kiásni s aukciónk részére megszerezni. Az öreg skatulya kikiáltási ára keretantennával és kereső tárcával 25,000 drachma.

— **18. Egy drb Stearin-gyertya.** Emléktárgy Petőfi költészetéből. E gyertyaszál a nagy költő lakásának egyik sötét szobájában állott s lassanként teljesen elfogyott. Kikiáltási ára 8000 pengő.

— **19. Vergílius levelesládája.** A népszerű latin költőnek Ibsen Henrikkel folytatott magánlevelezése. Kikiáltási ára epikai egységáron 50,000 lira.

— **20. Egy drb levél Zoraesztértől.** A nagy filozófus posthumus levele, melyben köszönetet mond Bicsérdynek, hogy leszoktatta a husevérsről. Kikiáltási ára zsirpecséttel és Nietzsche Aladár ajánló soraival 3 millió pengő.

árjegyzékét a nb. közönség rendelkezésére ésége oly sok pénzt megad e ritkasságokért, án összesen nem kerestek...

LISZTIUS.

A Hajdúföld

!! hirdetéselt egész !!
Tiszántul olvassa !!

Varga István

Modern képkeretező
és épület őrvegező.
Debrecen, Sas-utca 4. sz.

Világvárosok

vezetője
divatban és minőségben

„For Ewer” cipő.

Egyedüli elárusítóhely Debrecenben:

Benyats cipőosztályában.

Három venerikus diszpenzért állítanak fel Debrecenben

Az országos jelentős gű terv előkészítésére rövidesen megalakul egy bizottság

(A Hajdúföld tudósítójától.) A népjóléti miniszter szociális és egészségügyi téren alkotott programjából egymásután valósulnak meg a legnagyobb jelentőségű intézmények. Most egy újabb nagyszabású terv van megvalósulóban, amely igen közérlelű érinti Debrecen városát is. Arról van ugyanis szó, hogy Debrecenben venerikus diszpenzért állítanak fel.

Ebben az ügyben szombaton délelőtt értekezlet volt a városházán, amelyen résztvett dr Basch Imre egyetemi tanár, egészségügyi főtanácsos, dr Gortvay György miniszteri osztálytanácsos, dr Keller Andor, a Stefánia Szövetség központi igazgatója, a budapesti betegpénztár egyik főorvosa, dr Pfeiffert Miklós főorvos, dr Neuber Ede egyetemi tanár, dr Vásáry István polgármester, dr Láng Sándor tisztifőorvos, Kurián Gyula igazgató, dr Pauchly Géza főorvos, dr Csűrös Ferenc közművelődésügyi tanácsnok, dr Hutiray József főorvos, Biró Jenő népjóléti hivatali igazgató. A jegyzőkönyvet dr Kupinszky Sándor városi aljegyző vezette.

Dr Basch Imre terjesztette elő az ügyet és kérte a város vezetőségét, hasson oda, hogy Debrecenben minél előbb tető alá hozzák a tervezett venerikus diszpenzert. Kifejtette, hogy ennek az intézménynek mily óriási jelentősége volna, nemcsak helyi, de egyenesen országos szempontból is.

Az értekezleten résztvevők egyhangulag elfogadták az előterjesztést és hozzájárultak ahhoz, hogy egy külön bizottságot alakítsanak, amely majd kidolgozza a részleteket. Dr Basch Imre indítványa szerint a venerikus betegek gyógyítása és a propaganda egy központból történjék, mert csak így, egységes vezetés mellett lehet ezt az országos jelentőségű ügyet előbbre vinni.

Dr Vásáry István polgármester rámutatott arra, hogy mennyire szükség van erre az intézményre és kijelentette, hogy a város törvényhatósága is minden bizonnyal meg fogja hozni áldozatát az ügy érdekében. A diszpenzer létesítéséhez, illetőleg fenntartásához egyébként a városon kívül úgy a népjóléti minisztérium, mint a Társadalom Biz-

tosító Intézet hozzájárul. A tervezet szerint

Debrecenben három helyen lenne venerikus diszpenzer.

Egy az egyetemen, a másik a Társadalom Biztosító Intézet kebelében, a harmadik esetleg a Népházban. A felállítandó közkórházban lesz a központi hivatal, amely az egész szervezetet irányítja és adminisztrálja. Ugy a gyógyítás, mint a betegek tözskönyvezése a legszigorubb diszkrécióval fog történni.

Dr Basch Imre, — mint dr Láng Sándor tisztifőorvos munkatársunk előtt kijelentette, — hogy a maga részéről is közbe fog járni illetékes helyeken az irányban, hogy a debreceni közkórház ügyében minél hamarabb végleges és kedvező döntést hozzanak.

Dr Láng Sándor tisztifőorvos kijelentette munkatársunk előtt, hogy az előkészítő bizottság már a közel jövőben megalakul.

Rámutatott ezután arra, hogy milyen nagy jelentősége és hatása lesz a venerikus diszpenzer felállításának. Nagyon sok olyan elmebeteg van a városokban, akiket megfelelő hely hiányában nem tudnak kellőleg gyógyítani. Az elmebetegek 60%-a venerikus. Ha már most felállítják a diszpenzert, ott a betegeket ingyen fogják gyógykezeltetni. Az eddigi terv szerint az anyák és csecsemők a Stefániánál elhelyezendő diszpenzerbe lesznek beosztva, a többiek pedig a másik két intézetben.

A Székely Társaság közgyűlése

A debreceni Székely Társaság ma, vasárnap délután 6 órakor az Angol Királynő zöldterm ben közgyűlést tart, amelyre a Társaság igen tisztelt tagtársait, családjaikat ezennel meghívja. Vendégeket szívesen lát. A tárgvsorozat a következő: dr Darkó Jenő egyetemi tanár elnöki megnyitója, titkári, számvizsgáló bizottsági jelentések, tisztújítás. A közgyűlési szokásos ünnepi beszédet ez alkalommal dr R. Kiss István egyetemi tanár mondja; Bethlen Gábor és a magyar kultúráról. Közgyűlés után közös vacsora étlap szerint. Belépti díj nincs, szíves adományokat köszönettel fogadnak.

Nyiregyházán a „Tiszavidéket” olvassa.

Házlebontás folytán 20% engedményben részesül a szolid árakból

Frank Imre

kalap, fehérnemű és uridivat üzletében. Piac-u. 43.

Az engedmény csak készpénzvásárlásnál érvényes.

Mindenféle bel- és külföldi
szén, koks, tojásbrikett, tüzifa és Berentei szén
 Reorta bükktaszén, kicsinyben és nagyban házhoz szállítva is

Gabányi Sándor utóda
 Láng Miklós, Debrecen legrégebbi cégénél a legolcsóbb napi áron beszerezhető.
 Csapó-utca 28. szám. Telefonszám: 4-40.

A debreceni Leány-club jótékonycélu előadása

Az idei farsangnak előreláthatólag egyik legsikerültebb eseménye lesz a debreceni Leányclub január 19-ii jótékonyági előadása, amikor is a Leányclub délután fél 4 órakor előadja a Csokonai-színházban a budapesti Belvárosi színház nagy sikert aratott vigiátékát, a „Darázsészeket.” A darabot Lázár Tihamér, a Csokonai-színház művésze rendezte s a szereplők a következők:

Pálffy Ica, Frjdnyig Ilus, Veress Irmus, Kovács Rózi, Balogh Ilus, Bodor Jolánka, Múller Irmus, Fazekas Ella, Hanzsalla Klára, Székely Rózi, Jónás Olga, Bayler Mária, dr. Laczko József, Nagy József, dr. Majzik László, Csiki Mészáros Tibor, Szentkirályi László és Seppel László.

A darabot megelőzi Klár Mária és Berényi Ági magyar táncoktatóse. Jegyek válthatók a gróf Dessewffy-féle borlerakatnál, Szent Anna-utca 5. sz. alatt.

Cáfol az „illetékes hely”

Budapest, január 5. Egy reggeli lap mai számában hiradás jelent meg arról, mintha Máyer János földművelésügyi miniszter távoznai szándékkozna. Illetékes helyen megállapítják, hogy ez a hír minden alapot nélkülöz.

Egy újsággözemény tudni véli, hogy Szabóky Alajos államtitkár a legközelebb átszervezés alá kerülő statisztikai hivatal elnökii állására van kizemelve. Ez a hír, mint a MTI teljesen kompetens forrásból értesül, egyáltalában nem tel meg a valóságnak.

Nemkülönben valótlanok azok a találgatások is, amelyek arról szólnak, hogy Wekerle Sándor pénzügyminiszter és Szabóky államtitkár között ellentétek merültek volna fel.

Minden alapot nélkülöznek és teljesen légből kapottak azok a hírek, amelyek arról szólnak, mintha a kormány és Popovics Sándor, a Nemzeti Bank elnöke között bizonyos ellentétek támadtak volna és ennek folytán a Nemzeti Bank elnöki állásában változás következne be.

Hajókatasztrófák

Budapest, január 5. A Tamaris görög gőzös az óriási viharban az ázsiai partok közelében elsüllyedt. 20 tagu legénysége a tengerbe veszett. A marseillesi szikratáviró állomás ma reggel 4 óra 20 perckor felfogta az Agios Nicolos gőzhajó vészjelét. A gőzös közölte, hogy a Savone-foknál nem messze veszedelemben forog és segítséget kért.

A Malakov-gőzös a nagy kőd miatt hajótörést szenvedett és elsüllyedt. A 33 tagból álló személyzetből csupán hat embert mentettek meg.

Néhány hónap múlva napvilágra kerülnek Caligulának a Némi-tóba merült hajói

Róma, január. Az örök várostól mintegy huszonöt kilométerre az albanói hegyek koszorújában levő Némi-tónál, már hónapok óta olyan nagyarányu munka folyik, melyeket lázas izgalommal figyel nemcsak Itália, de az egész világ minden tudományos testülete és intézménye. Valami csodálatosan grandiózus ez a vállalkozás, mely a régészet tudományát, a kutatás módszereit is amerikai stílusúvá fejlesztette: a XX. század tudósa már nem kapargál ásvóval, kapával a földben, hogy egy régi lovas fegyvereit előkotorássa s elraktározza a muzeumok kincsei közé, hanem egy tavat csapol le, hogy napfényre hozza a kétezer éve víz alatt levő, titokzatos Caligula-hajókat s világosságot derítsen a véres császár emlékére, a tudomány eszközeivel. Óriási gépek bömblöve szivattyúzzák a vizet, a tudósok megvárva várják, mikor bukkannak elő a csodálatos, eimerült hajók, Caligula császár uszópalotái.

A véres császár

A történelemből elégge ismert a rémuralmáról hírhedt Caligula, aki Germanicusnak, a római légiók szerett császájának volt a fia s ott nevelkedett a római katonák közt a táborban. Mikor Tiberius Caligula szüleit meggyilkoltatta, a gyereket dédanyja nevelte egy ideig. Fölserdülvén, behízelegte magát Seianusnál, Tiberius kegyencénél, aki rémtettei miatt eléggé ismeretes a történelemben. Ez a Seianus volt az a teljhatalmu pretorianus vezér, aki annak idején magára vette a ma már gyerekek kezében forgó Phaedrus meséket s állítólag kellemetlen órákat szerzett az írónak, akinek elrejtett célzásaiért az élete is veszélyben forgott.

Tiberius meggyilkolása után 37-ben került Caligula a császári trónra. Kezdetben nékes, jószándéku uralkodónak mutatkozott, vagy 8 hónap múlva azonban súlyos betegség, valami agyhártyagyulladás lépett fel nála s ettől kezdve uralkodása a legválogatottabb rémtetteknek, gyilkosságoknak szakadatlan sorozata. Nagyzási mániába esett, kedvenc lovat kinevezte szenátorrá, istenné nyilvánította s templomban imádtatta magát.

A Némi tó titka

A sorozatos gyilkosságok elköve-

tése után a bosszútól való félelmében arra határozta el magát, hogy távozik Rómából, ahol az életét már nem érezte biztonságban. Válasza a Némi tóra esett, „Diana titkéré.” Ez a hely a hozzátűződő vallásos kultusz miatt is titokzatos volt. A tó mellett épült Diana templom közepén fa nőtt s a templom papja csak úgy juthatott hivatalába, hogy elődjét megölte. Ezért az itteni pap állandó rettegésben töltötte idejét, gyilkosság aran kerül tisztébe s biztos lehetett felőle, hogy nem természetes módon mulik el a világból.

Ezt a helyet valósággal az örül Caligulának teremtették. Megölte vagy legyilkoltatta a papot s hogy meneküljön a nyomában settenkedő gyilkóktól, keleti mintára két gyönyörű uszópalotát építtetett a vízre, melyek közül az egyik építkezés közben elsüllyedt. A császár négy évig élt állandó rettegésben, míg végre utólérté a Diana templom papjának végzete, 41-ben meggyilkolták.

A tudományt már századok óta izgatja a hajók felszínre hozatala

Természetes a két uszó gályának, melyek fényes berendezésűek, művészi kincseiről az egykoru történetírók is megemlékeznek, legendás híre támadt, mely csak nőtt a századok múlásával. Már a reneszánsz idejében foglalkoztak azzal a gondolattal, hogyan lehetne az uszó csodákat a víz alól felhozni.

1446-ban Prospero Colonna bihoros kezdeményezésére egy Leone Battisto Alberti nevű kiváló mérnök buvárokkal próbálta megállapítani a hajók fekvését s légüres hordókkal kísérletezett, hogy a hajókat felszínre hozza. Ezek a próbálkozások később is megisméllődtek. A buvárharang feltalálásáig természetesen komoly eredményekről szó sem lehetett, mert a kutatás csak meddő tapogatózás volt a kétezer éves hiánaros iszapban. 1895-ben Borghi tanár buvárai már több értékes műkincset tudtak felszínre hozni, de ők se tudtak behatolni a hajók bezejébe. A víz alatt levő gályák ügye megint elaludt pár esztendőre.

Legutóbb az olasz kormány újra hozzáfogott s most már radikális eszközökkel a kérdés megvalósításához. Megbizta Vittorio Malfetti tengerészmérnököt a probléma tanulmányozásával. A mérnök megállapította, hogy a Némi tó fenekén valóban két gálya nyugszik s pontosan megadta a hajók fekvését. Együttal kidolgozta a hajók föltárásának egyetlen lehetséges módját is.

A hatalmas vállalkozásra, melyhez hasonló keveset ismer a világ régészeti tudománya, Itália legnagyobb hidroelektromos vállalatai fogtak össze s a nagy cél érdekében ingyen ajánlották fel szolgálataikat, gépeiket az óriási munkához. A tó vizét alaguton elvezetik. A hatalmas villamos szivattyúk, melyek másodpercenként 1500 liter vizet szivnak fel, éjjel-nappal szakadatlan dolgoznak s a tudósok úgy számítják, hogy néhány hónap múlva már csökkenthetik a folyó felszínét annyira, hogy előbukkna az iszapba merült gályák s világosság derül a Némi tó kétezeréves titkaira.

(g. h.)

Bagi és társa, Kaba
 gépgyára és hengermalma
 Telefon: 5. — Sürgőnycim: BAGI, KABA. — Alapítva 1897. évben.

SZÁLLIT mindenféle gazdasági gépeket, javított rendszert, kapálókeket, átalakít magánjárókat, kézi gépkocsikat, vasestergéyos, rézönő, kazán és autogénhegesztő munkákat, malomhengerek csi szőlését és rovátkolását.

Kutfurási vállalata teljes szavatossággal készít új ártézi kutakat bármely mélységre, végez próbái furásokat és alapadti ártézi kutak rendbehözárft.

Rheumás, csuzos betegségek, idegzsábák
 speciális gyógyhelye

Debreceni Vizgyógy és Zander Intézet
 Fűvészkert-utca 14. Telefon 9-80

Iszapkezelés a Szent Gellért- és Pöstyén-fürdők gyógyiszapjával. Diathermica.

Szakorvosi kezelés. Igen mérsékelt díjak.

Legkiválóbb

LIKÖRÖKET, LEHIRESEBB PINCÉK BORAIT ÉS PEZSGÖIT NAGY VÁLASZTÉKBAN A LEGJUTÁNYOSABBAN SZERZHETI BE

Pálffynál
 Kossuth-u. 7. Tel. 16-94.

A három szent királyok

Egy csillag fényeskedék az éjszakában. És a Naptámadat emberei, Ősz-szakálluak, elhagyják az ő régi utjait és mennek az újon, amit a fényeskedő csillag mutatott nekik. És elértek vala a nagy titkoknak végére. Mert a „Király titkár” hallották meg, letérdelvén ama jászol előtt, ahol gyermek képében Isten vára reájuk.

És Napkelet vénei hallották a dalt. Az ég énekelte, kherubok zengő hárfája kísérte. És akkor megtelének világozással és megérték őt a három szent királyok, hogy azoknak a sziveknek léssen békesség, akik Istennek megadják vala a glóriát, dicsőséget.

...És az ő szívükben békesség lőn.

Tudva vagy öntudatlanul mindnyájan a három királyok vándorutját járjuk és járta is mindig az emberiség. Ezeresztendők fáradtak ki a gigászi munkában: megtanulni az élet titkát. Prometheusok véreztek e nagy mysterium titok szívet marcangoló kínjától. Milyen vívódásai a legnagyobb értelmeknek — és hiába! az igazság nem derült föl. Platon épügy vergődik, mint Epikuros. A Kaukázus sorsa ott kóvályog az örülni akarók serege fölött is, mert a tobzódó érzékek sem találnak kielégülést. Nincs boldogság!

Az ész is, az érzékek is kietlen pusztaságba visznek, ahol el kell veszni az igazság és boldogság után való gyötrelmes szomjúságban.

Az „elő vizre”, amely eloltja az örök szomjúságot, a három királyok találtak rá. Oh, mily könnyen is feipattan a nagy titok zára:

— Boldogok akartok lenni? A békét, a sóvárgott békét esengitek?

— Szolgáljatok Istennek, hulljatok le térdre előtte a három királyokkal és tiétek a boldogság, tiétek a béke!

Dr Merker Márton.

A magyar bortermelés válsága

A magyar bortermelés kétségkívül legválságosabb óráit éli. Az illetékes minisztériumokban lázasan folynak a tanácskozások a borértékesítés problémájának megoldásáról, főleg azonban, hogy a segítség nem lesz olyan gyors, amely még képes lesz elhárítani a termelők feje felől a végső veszedelmet. Az idei közel 4 millió hl.-es termésből legalább is 2,5 millió hl.-tkellene külföldre exportálnunk, hogy így a belföldön kedvezőbb árak alakulhassanak ki. Ma ugyanis az a helyzet, hogy 35–40 hl.-es átlagtermésnél 1 liter bor termelési költsége minden közteherrel és a sok vitára szolgáló borfogyasztási adóval együtt közel 30 fillér. Ezzel szemben pedig vannak olyan vidékek, ahol nemhogy 30 filléres, de még 20, sőt 16 filléres árak mellett sem talál vevőre a kitűnő magyar bor. Milyen jövő várhat ott a szőlősgazdára, ahol pl. a borfogyasztási adó 8–10 fillér literenként a bor forgalmi ára pedig 15–20 fillér papíron, mivel a valóságos helyzet az, hogy a kereskedő egyáltalában nem vásárol. A kérdés annál problématisabb, mert hiszen Magyarország östermelő lakosságának speciálisan a földet művelőknek még mindig 30 százalékát foglalkoztatja a bortermelés, és így a magyar bor értékesítési problémája százezreknek kenyérkérdése, amelyet tehát az ország tekintélyes rétegének érdekében feltétlenül kielégítő módon kell megoldani.

Kvaterkázó magyarok

Irta: MÉCS LÁSZLÓ

Fütyül a látum-szél Kézmárktól Kolozsvárig, sodorja kis népek, nagy népek ravasz praktikáit. Holdtalan, csillagtalan, vigasztalan éjszaka, recseg és ropog a becsali csárda teteje, ablaka. Kenyér-gond ördöge döngetikívül a csárdafalat. Testvérviszály, Armány leskel az ablak alatt.

Ez a magyar barátság becsali csárdája, Magános, mint a magyar, a népek árvája. Mint fekete sürgöny-póznák zúgnak a nyáriák, Fekete levelek, fekete sürgönyök belepik az árvát. Hullnak a nyáriákról, hullnak a fájdalom-sürgönyök, forgószél kavargó, táncolnak a tölcserben az ördögök.

Fütyül a látum-szél, rémekkel kavargó, kavargó. Idejárunk el-elbűjni, földszagú magyarok. Tanultunk mi tudományt, próbáltunk gépet, görebet: lepattogzott. Lelkiünkön keleti, szűz gyökerek. Mint a nomád törzsfőnökök, úgy könyöklünk az asztalon, hej, virágos a mi kedvünk, de virága vigasztalan.

Ez nem züllés, nem rongyrazás, nem öngyilkos mámor! Titkos pogány szertartás a mondák korából! (Nem tudja így a világ semmiéle népe!) Felrémlik a félhomályban a faj ősi képe, amikor a koccintáskor a bor lelke lobban. petróleum lámpa serceg s a szív összedobban.

Nem vagyunk mi falurossz: k. Isten, ember tudja. Beszélgetünk. Izlelődik a dítkor kútja. Beszélgetünk. Suhognak a történelem-szárnyak; eltáncolnak a falon a fényes, véres árnyak. Beszélgetünk. Adomák boh'ckodnak közöttünk. Koccintunk s a poharakba már vérünkbe töltünk.

Néha cigányt hoz a jó szél, ha a balsors végigvágott. Váltott nótán: váltott levon beszélgetünk a világot; csak-egy-kislány ablakától Balog Ádám jó lovág, az alispán rózsájától Kossuth apánk kalapjág. Váltott nótán vágatgatunk, iszogatunk, dalolgatunk, a pohárban piros vér van: a szívünkkel koccintatunk.

Igy várjuk a hajnalt, világ virradását, valaki megéri várása áldomását. Mink előre megisszuk: hátha meg nem érjük! Kint zúgnak a nyáriák, hull fekete sürgönykéljük. Recseg és ropog a becsali csárda ablaka, ráfeküdt az egész holdtalan, csillagtalan éjszaka.

Zadravecz püspök, Mécs László és Laurisin Lajos szerepelnek a Katholikus Figyelő mai kulturdélutánján

(A Hajdúföld tudósítójától.) Ma, vasárnap délután 6 órakor fog lezajlani az a nagyszabású irodalmi est, amelyre lázas érdeklődéssel készül az egész város kulturakedvelő közönsége. Az esetet a Katholikus Figyelő szerkesztőgárdája rendezte s oly erős és izmos magyar tehetségeket állít pódiumra, mint P. Zadravecz István püspök, ferences atya, Mécs László premontrei plébános és Laurisin Lajos operaházi énekes. Mindhárom név egyenként is nagy vonzóerővel bír, együttes szereplésük pedig egyenesen szenzációt jelent.

Zadravecz püspök és Mécs László már megérkeztek Debrecenbe, Laurisin Lajos ma délelőtt érkezik a pesti gyorssal. Mécs László Miskolcra jött, ahol a Lévy József Irodalmi Egylet rendezésében tartott szavalestet. Frenetikus sikert aratott s rendkívül megkapó dolog volt, amikor a nézőtérrel valóssággal dikta a közönség a kiváló költőnek, hogy verseiből melyiket szavalja el. Miskolci útján kisebb hűlést szerzett, de a tegnapi nap folyamán sikerült annyira kurálnia magát, hogy ma zavartalanul pódiumra léphet. Debrecenből Nagyváradra s onnan Marosvásárhelyre megy, ahol mindkét helyen szavalestet ad. Utközben kiszáll Kolozsvárt s felkeresi Reményik Sándort és Aprily Lajost. Majd debreceni szereplése bizonyára a

legteljesebb siker jegyében történik és kétségtelenül zsúfolt ház előtt.

Zadravecz püspök tegnap este érkezett meg. Az állomáson dr. Lindemberger János prépost várta a kiváló főpapot, aki ma délelőtt féltíz órakor ünnepélyes nagymisét pontifikál a róm. kath. templomban a papság teljes asszisztenciája mellett. Ő az irodalmi est szónoka. Pompás, kiforrott rétor, akinek rendjében iskolája van már. Ezuttal minden olyan kérdést mellőz szónoklatában, ami bármiképpen fölé emelné beszédjét egy irodalmi est kereténél.

A irodalmi est szereplőinek tiszteltetére ma este fél 9 órakor társasvacsera lesz az Angol Királynő külön termében. Egy teríték 3 P. A társasvacserára meghívókat nem küldtek szét s nem bocsátottak ki vacsorajegyeket sem. Minden előzetes jelentkezés nélkül részt lehet rajta venni, hiszen az Angol Királynő bármilyen nagyszámu vendégsereget el tud látni.

Az irodalmi est teljes műsora a következő:

1. Énekel a Szent László Dalegylet Vegyeskara Kollwenz Rezső karnagy dirigálása mellett.
2. Legujabb verseiből szaval Mécs László.
3. Puccini: Ária a Bohéméletből, Bizet: Virágária a Carmenből, Leoncavallo: Mattina, éneklő Laurisin

Lajos, a m. kir. Operaház művésze. Zongorán kíséri Szabó Emil zene-tanár.

4. Beszédet mond Zadravecz István püspök.

5. Erkel Ária a Bánk bánból, Kacsóh: Ária a Rákócziából, Sárkány: Szerenád, éneklő Laurisin Lajos, a m. kir. Operaház művésze.

6. Legujabb verseiből szaval Mécs László.

Jegyek a pénztárnál kaphatók 1, 2, 3, 4 pengős árban. A jegyek számozva vannak. Az előadás pontban 6 órakor kezdődik az Arany Bika dísztermében.

Dr Gulyás István előadása a Szülők Iskolájában

Az 1929. év folyamán a Szülők Iskolája ismét megkezdte sorozatos előadásait. Így január 8 án, kedden délután 6 órakor a városhaza közgyűlési termében dr. Gulyás István ipariskolai igazgató „Az iparos ifjúság nevelése” című előadást tartani fog.

Előadó általánosságban foglalkozik mindazon kérdésekkel, melyek a mai modern és fejlődő korrallal kapcsolatos tanoncoktatás megkiván. Így többek között szükségét látja a mesterek, [mint szülőhelyettesek és a tanoncok közötti jogviszony teljes kiépítését, mely ellensúlyozná azt a lehetetlen állapotot, mely által ma a tanonc — egyes helyeken — haladásban, szellemi fejlődésben akadályozva van s melynek káros hatásai az ipari és kereskedelmi élet különféle mozzanataiban — napjainkban is — megnyilvánulnak.

A kiváló értékű szakelőadást megelőzően a Városi Dalegylet fog énekelni. Az előadásra belépődíj nincs.

„KRONPRINZ”

petrolgáz-gép új, sokszorosán javított modellje garantált füst és szagmentes gázlánggal, szivattyukészülék és más fűtőanyaggal való előmelegítés nélkül ideális mindenki számára. A törvényesen bejegyzett és védett

„KRONPRINZ”

10

előnyvel rendelkezik:

1. Legujabb szerkezet
2. Számos javítás
3. Tartós anyag
4. Modern szépség
5. A legcsekélyebb petrolumfogyasztás
6. A legnagyobb fűtési erő
7. Különösen olcsó árak
8. Főzésre, sütésre és elegáns fűtőkályháként egyaránt alkalmazható.
9. Minden szobában felállítható és azonnal meleg
10. A legnagyobb tisztaság és a legkisebb fűzési és fűtési munka

Egyetlen más főző és fűtőkályha sem rendelkezik annyi köszönő levéllel, mint a „KRONPRINZ”. Tekintse meg budapesti lerakatunkat:

Budapest, VI, Andrassy-ut 31.

Kérjen közönséges levelezőlapot árjegyzéket és katalógust a központtól a következő címen:

Kronprinz-Werke H. M. Kimpink, Guntramsdorf, bei Wien (Österreich)

Magyar leveleket kérünk! Magyar levelezési osztály!

Ki-árlag szaküzletekben kapható! — Házaló ügynököket nem foglalkoztatunk

Az 1929. évi baleseti járulék előleg

Az Országos Társadalombiztosító Intézet, miként az utóbbi években, az idén is tárgyalásokat folytatott a Magyar Munkaadók Központjával, az 1929-ik évi baleseti járulék tárgyában. A lefolytatott tárgyalások eredménye az, hogy az „Országos Társadalombiztosító Intézet” az 1929-ik évben baleseti járulás-előleg címén úgy a gyáripari, mint az építőipari munkaadókra az 1927-ik végleges baleseti járulék 40%-kal növelt összegét fogja kiróni. Amennyiben valamely üzemben az 1929-ik év folyamán netalán fogantatosítandó létszámcsökkenés meghaladná az illető üzem iparágához tartozó egyéb üzemek általános létszámcsökkenését, az illető munkaadó kérelmére az intézet az előlegösszeget megfelelően helyesbíti. A kirovandó összeg 4 egyenlő részletben lesz fizetendő.

A tarhonya mint robbanószer

A háború előtt történt jóval, ennek a századnak a legelején. Hazánk egyik déli városkájában egy ügyvéd tarhonyagyárat állított fel. Az újonnsült gyáros a külfölddel is meg akarta ismertetni ezt a kitűnő készítményt.

Az ügyvéd 1900-ban kiment Angliába, ahol a kereskedelmi világban igen jó összeköttetésekre tett szert és ezeket felhasználva, azonnal hozzá fogott az angol-magyar kereskedelmi kapcsolat megteremtésére, mégpedig mezőgazdasági termékekben. Az angol cégek nagyon szívesen rááltak és különösen lisztet, meg tojást szerettek volna vásárolni. De akkor még nem voltak fagyasztóvagonok és a tojásszállítás reszkirozott dolognak látszott. Ekkor az ügyvédnek nagyszerű ötlete támadt. Kész tarhonyát fog szállítani, ennek nem árt a szállítás és Angliában még teljesen ismeretlen árucikk. De az óvatos angol kereskedők abban állapodtak meg, hogy előbb mintát kapjanak abból a csodálatos készítményből és csak azután rendelnek belőle, ha az angol inynek is izleni fog.

Haza jöve, az ügyvéd azonnal elküldte a mustrát Angliába, egyszerre tíz métermázsát és nyugodtan várta a megrendeléseket, mert biztos volt a siker felől. De a megrendelések kések. Egyik hét a másik után telt el és Londonból nem jött semmi hír. Hónapok multak el és az ügyvéd hiába várt. Egy fél év elteltével megunt a várakozást és elkezdett reklamálni.

Megtudta, hogy a küldemény pontosan megérkezett az angol partokra, de aztán a doyeri kikötőben megrekedt. A vámvizsgálatnál fölnyitották a ládát, mert a tartalmát jelentő különös szót: tarhonya, sehogyse értették. Mikor a ládát kibontották és az apró, sárga golyókat meglátták, a bizalmatlanság csak növekedett, végre gyanút fogtak és arra a meggyőződésre jutottak, hogy a titokzatos küldemény nem lehet egyéb, mint valami veszedelmes robbantó szer. Ezért a legokosabb dolog, ha sziklába vágott kikötői raktárban helyezik el. Természetesen ezek a raktárak nagyon nedvesek és a jó angolok elhatározták, hogy addig tartják azon a nedves helyen a veszedelmes anyagot, amíg ártalmatlanná válik. Magától értetődik, hogy a gyanús golyócskákból megfelelő mennyiséget óvintézkedések mellett beszállították a londoni kémiai vizsgálóintézetbe, hogy állapítsa meg, mire valók tulajdonképpen ezek a különös golyócskák. A kémiai intézet nem tudta, hogy mit kezdjen a küldeménnyel. Az áru ártalmatlannak látszik, de az alakja mégis csak gyanús.

Mikor a feladó reklamációját meg-

érkeztek, Londonból kérdést intéztek a magyar vegyvizsgáló intézethez, hogy mik ezek a sárga kis golyócskák. Természetesen a tarhonya mindaddig a nedves sziklapincékben maradt, amíg Budapestről megérkezett a felvilágosítás. És csak ekkor került a „minta” az angol kereskedőkhöz, akik igen nagy bizalmatlansággal fogadták. De hiába volt minden bizalmatlanság. A minta mindazok után, ami vele igazságtalanul történt, kitűnő állapotban érkezett

megrendelési helyére. És amikor előírás szerint kipróbálták, azonnal 50 vagon tarhonyát rendeltek a londoni kereskedők.

Az ügyvéd rögtön 300 asszonyt szerződtetett a gyárába. Ugy látzott, hogy nagy jövő vár a gyárára és a tarhonyára. De az alapító kénytelen volt a gyárat eladni, mert az ügyvédi kamara eltiltotta ettől a mellettekeresettől. A tarhonya az ügyvéd főfoglalkozására nézve tényleg „veszélyes” lett.

I. G.

Szilveszteri memoár

Szolidaságom köztudomású és így érthetően nagy megdöbbenést keltett, mikor az év utolsó délutánján kijelenttem, hogy a házam kívül óhajtom eltölteni az éjszakát és pedig nem az e célra felajánlott faskamrában, vagy mosókonyhában, melyek tudvalevőleg minden rendes házban a házam kívül esnek. A dolog ugyanis úgy kezdődött, hogy vadonatúj frakkmellényem, — amellyel megszámíthatatlan sokasága nagynemém közösen örvendeztetek meg, a helyet, hogy külön-külön lepték volna meg bájos unokaöccsüket értelmes karácsonyi ajándékokkal — mondom, vadonatúj frakkmellényem délutáni szundításom közepette egy igen éleshangú memorandumot nyújtott át. Kifejtette, hogy amennyiben nem leszek hajlandó őt ma este viselni és kelió szórakozásban részesíteni, öngyilkossági szándékkal fejest ugrik egy tál meggy-befőjtbe.

Erköletesi kényszer alatt állottam és szomorú szívvel bucsuztam az atyai háztól este tíz óra tájban.

Az eső úgy szakadt, hogy akár-melyik augusztusi zápor vígan megirigyelhette volna és a csatornák udvariátlanul öntötték a publikum nyakába a zavaros vizet, míg alulról a rohanó autók spriccoltak. Persze villamos, taxi, avagy konflis egyáltalában nem volt található.

A taxi állomáson nagy tömeg ácsorog és térdénállva kegyes éneket zeng, mikor egy üres autó bevilharzik. Ez nem használván, olyan közelharc indul meg, amely harcászati szempontból eddig még ismeretlen támadási lehetőségeket teremt. Kalapok gurulnak, esernyők vijjogva repedeznek, frakkos urak térdig állanak a latyakban — én pedig már bent ülök a taxiban és elrobogok, mialatt a hátramaradtak tiszteletlen hangon turkálnak le és felmenő rokonaim intim magánéletében.

Vannak ismerőseim, akik elengedhetetlennek tartják a Szilveszterkor való ildomos becsicsentést. Le kell szögezmem, hogy tényleg üdvös dolog emelkedett hangulatban tölteni azt a zökkenőt, amelyet földünk elliptikus pályáján ezen az éjszakán éit.

Ezt a magyarázatot barátomtól, a zugivótól hallottam, akiről köztudomású, hogy alapító tagja a „Sűrűn, Sokat, Mohón” asztaltársaságnak.

Barátomra, a zugivóra, egy olyan helyen akadok rá, amely direkt a fenti célból létezik. Mélán ült az asztalnál, miközben helyet foglalok mellette egy szeneskandlin a főur kiváló protekciója képpen.

— Amint látom, hehehe — kockáztatom meg az üvegre sandítva.

— Most kezdem — suttogja diszkréten, — innen tovább szándékozom. Csak azt várom, hogy éjfélkor elaludjon a villany. Tudod, hónap utóhátra...

Később hallottam tőle, mikor három napi ismeretlen helyen való tartózkodása után meglehetősen zilált állapotban előkerült, hogy a terv egyelőre nem sikerült, mert a start jó volt ugyan, de az ajtóban beleszaladt a főur roham ellen szegezett ceruzájába.

— Majd legközelebb, — vigasztaltam — a hátsó ajtón próbáld meg.

Közben az eső hóra változik. A lé összefagy az átcán, a lovak hason közlekednek, az emberek pedig háton. Sőt láttam vidám fiatalokat, akik orrukkal szántották a köcsint a jelenlevők viharosan döngő kacagása mellett.

Rögtön éjjel... Mennyi harang fog kongani szerte a világon, mennyi ének harsog, hány pohár koccán. A villany hunyorit, egy pillanatra elalszik. Himnusz szárnyal, olyan szépen csengenek a karesu poharak,

Majdnem **Ingyen étkezhet,** mert
elsőrendű 4 fogásos ebéd csupán 90 fillér, vacsora 60 fillér.
Csapó-utca 19. szám. (Udvaron közvetlen balra.)
Abonenseket bontékezésre és kihordásra elfogad.

Zománcozott zsiros bödönök, husdaráló és disznóölő kések kaphatók

Sesztina Lajos

vasnagykereskedésében
DEBRECEN.
Telefonszám 6 és 15-48.

asszonyi kacagás kigyózik, férfi dörmögés cammog utána, cigaretták kékesen füstölögnek. Boldog újév!

Cyranóból szavalók szerelmes részleteket a telefonba, míg a kis-asszony adja a szerkesztőséget. Bejelentem, hogy a megjelent hölgyek névsorát sehol sem tudom megkapni. Az éjjeli szerkesztő zokog, mire boldog ujesztendőt kívánok neki.

„Teve van egy pupúúú!” — üvölti a jazz és a táncoló párok humorosan kavarnak. A fal melletti mamák a paradicsom befőzésének fajtáit ismertetik egymással, a papák az étteremben politizálnak, a esemete pedig táncol, vagy jobbik esetben a folyosón csokolózik.

Pupúú!... — kísér az üvöltés, amint leszánkázom a lépcsőn.

A kemény ingmellek kezdenek harmonika jelleget ölteni, lakkcipőn belüli jalgat az ünnepi tyukszem és a kinosan elkészített frizura csatokban lóg.

— Hja, ecsém, a mi időnkben megint másképp ment ez — jelenti ki egy szenvedő papa — akkor voltak csak szép táncok, fülbemászó muzsika. Nem ilyen ostoba nóta. Na, meg a táncok... Ccc... Isten éltesse.

(Hát most már csak arra vagyok kíváncsi, hogy mire kortársaim és én toloszékbe kerülünk, min fogunk mi botránkozni?)

A főur kétségbeesetten cikázik az az asztalok között. Az ellenőrzés lehetetlen. Vidám asztaltársaság lábhoz tett konyakos üvegekkel üldögélnék és angyali arccal sürgetik a félórája megrendelt vámospécsi főret. A tulajdonos a tükröt félti, mert ha betörök, az nem baj, csak azt lehessen megtalálni, aki betörte. Egy bácsi a fülbe muzsikáltat és teljes tizenhat másodpercig nyújtja a „hej!”-t, azután elharapja „a szivem.” Elsőrangú!

Mint mentőangyal jelenek meg, amikor egy barátomat taxiba akar véselni a soffőr. Végül a rendőr is segít. Intem a soffőrt, hogy teljes bizonyossággal vigye haza, mert már ismerem a természetét. Elrobognak. Na, ez már befejezte.

Dehogy egy óra múlva újra találom, amint a Nagytemplom előtt kiskabátban énekel.

Szürkületkor megindul a hazavándorlás. A rendőrök és hasonló tiszta fejű haladók csendes gunnyal figyelik a különféle módon hazaigyekvőket. A legelőkelőbb mód az, amikor csak ketten támogatják az embert. Az sem utolsó, mikor a falak és kirakatok szolgálnak támaszul, itt azonban megeshetik az, hogy a folytonosságot megszakító utcák miatt az egyenes mozgás egy körbe-körbe forgással változik. A gázlámpák már kevésbé használhatók. Legjobb a faszorban négykézláb menni, mert ez a legősből és legbiztosabb közlekedési mód.

Minden áron haza kell menni, mert habár elsőrangú népszállónk, a harmadosztályú váróterem, kitűnő intézmény, mégis a hatóság nem méltányolja kellőképpen azt a lehetőséget. Megfelelnek még a faskamrák, esetleg a kapualjak, ahol a hatósági beavatkozásnak ritkán van kitéve az egyed.

Barátom, a zugivó, esküvel állítja, hogy a Nagyalomás külső sinein áldogáló Pullmann kocsi torony magasságban állanak a legpuhább ágy felett is. Szerinte mindenért a szülei hibásak, mert nem tanították meg kézen járni, esetleg repülni. Mivel pedig másként képtelen a recsegő

parkettek, nyikorgó ajtók, alattomosan elhelyezett székek miatt hazamenni, minden más megoldást szívesebben vállal.

Másnap katzenjammeres az ember. Ilyenkor aspirint, hidegvizes borogatást, vagy a fejnek fürdőkádban való lögatását szokás alkalmazni, amelyek segítségével duplájára emelkedik minden. A fej olyan, mint egy hoidó, vagy: méhkas, vagy: lyukas cipő összel, sárban. A koponyafalak hullámszerűen és abnormis messzeségbe távolodnak egymástól.

— Ez az év is jól kezdődik — panasolja barátom, a zugivó, mialatt felhajt két stamperli gyomorkeserűt. — Még ma is olyan a fejem, mint egy mosogatórongy.

Szemrehányóan nézek rá és hozzákezek ezen memoár megírásához, amely oly vígan kezdődik és oly szomorúan végződik. Barátom vár egy darabig, majd zsebébe felejtven maradék cigarettát, távozik. Egyedül maradok és a kályha mellől szemtelenül vigyorgok rám irakk-mellényem, ahová száradni tették gondos anyai kezek. Tudni illik két befőtt-pecsét van rajta.

— ius. —

A terménykereskedők zárójaja

Egyik debreceni terménykereskedő azt kérte a hatóságtól, hogy reá ne alkalmazassék a nyílt árusítási üzletek zárójaja, mert vevői túlnyomórészt bérkocsisok és kisebb fuvarosok, akik takarmányszükségletüket vagy munkába induláskor, vagy pedig késő este: a munkából való hazatéréskor fedezik. Egész nap nem árul semmit és csak a kora reggeli, vagy a késő esti órákban tud árulni. Vevőköre nem tud nappal fizetni, mert csak a napi munka befejezése után kapja a pénzt, amiért takarmányt vehet.

A hatóság a helyszínén megvizsgálta a takarmánykereskedő külvárosi üzletét és megállapította, hogy ő csak szálastakarmányt: lucernát, szalmát, valamiut abrakot és tengerit árusít. Üzlete abból áll, hogy egy fáskamaraszerű felszerben van lerakva a lucerna és abrak és innen szolgálja azt ki vevőinek. A fuvaros beáll az udvarba és olt kapja meg a takarmányt.

Bár a hatóság tudja azt, hogy ha ez a takarmánykereskedő csak a nyílt árusítási üzletekre nézve megszabott nappali üzletnyitvatartásra köteleztetné, akkor teljes bizonyossággal tönkre menne, a kérelmet még sem teljesíthette, mert tételes rendelkezés áll fent a kereskedői üzletnek mely időben való nyitvatartására vonatkozólag.

De hogy valamiképpen segítsen a szegény külvárosi takarmánykereskedőn, maga a hatóság is kérte a minisztert, hogy ebben az egy esetben tekintsen el a rendelkezéstől és engedje meg, hogy a takarmánykereskedők késő este és kora reggel is nyitva tarthassák üzleteiket.

Patkányt,

egeret, poloskát svábbogarat azonnal irthat törvényesen védett kiváló minőségű irtószerrel. Nagyon olcsón kapható:

STERN festéküzletében
Plac-utca 10. (Bikával szemben.)
Saját érdekében győzdődjön meg.

Nem mind arany, ami fénylik,

Nem mind Diana, ami sósborvessz!!

RAGASZKODJÉK
A
DIANA
ELNEVEZÉSHEZ,
HA VALÓDIT,
NEM UTÁNZA-
TOT AKAR!

„Nagyrománia“ sikkasztási statisztikája

Bukarest. (A Hajduföld tudósítójától.) A regáti lapok régi szokás szerint újévi számokban statisztikai adatokat közölnek az elmúlt esztendő gazdasági, politikai és társadalmi eseményeiről. Ennek a statisztikának mindenestire legérdekesebb része, amely a sikkasztásokról szól.

A Lupta szerint 160 millióval károsították meg az államot a baltenelei és 200 millióval a háromszéki, illetve Csikmegyében levő szeszgyárak. A Monitorul Oficialnál 80 milliót, a hadsereg központi gyógyszerraktáránál 60 milliót, Facsoni állomáson 6.400.000, a szebeni pénzügyigazgatóságon 7.728.243, a brailvai állomásonál 5.058.525, a tizenegyes divízióknál 4.74.830, a calarasi tizes ezrednél 4.517.643, a külügyminisztériumban 3.137.978, a ficsani-i katonai raktárban 3.906.508, a galaci állomáson 3.200.000, a csernovici VIII. divízió

2.340.000, a konstancai csendőrezdennél 3.986.282, a targovistei hadfelszerelési raktárnál 2.200.000, a vacaresti-i fegyvertézetben 2.031.085, a kolozsvári orvosi fakultásnál 1.800.000, az ilfovi törvényszéknél 1.250.000, a lipseani-i kaszárnyákban 2.500.000, a VI.-ik hadtest hadiszerraktárban 1.700.000, a marosvásárhelyi és faliceni-i katonai élelmezési parancsnokságnál 1.395.936, a covorulai törvényszéknél 1.273.302, a teleormani prefekturánál 1.663.637, a gyógyszerközpontnál 1.014.900, a cetatea-albai 5.-ik csendőrezdennél 1.100.000, a frasinai állomáson 1.221.210, az izmaili 28.-as ezrednél 1.300.000, és a cetatea albai orosz hadianyagraktárnál egymillió 760.000 lejt sikkasztottak.

A Lupta megjegyzi, hogy az egymillión aluli sikkasztások lekötésére az egész lap terjedeleme nem volna elegendő.

Az amerikai közgazdaság rohamos gyarapodása Európa rovására

Máma már a világ minden közgazdásza nyíltan hirdeti, hogy az a négy éves világpusztítás s az utána következő kétségbeesítő gazdasági helyzetek hosszú időre megszereztek Amerika, helyesebben az Egyesült Államok részére a világ gazdasági hegemoniáját, amelyet a legjobban az alábbi összehasonlító statisztikai adatok demonstrálnak:

A nyersanyagok termelése 1912 és 1925 között Európában csak 4.5%-al emelkedett, viszont Amerikában ugyanezen idő alatt 26%-al, illetve Délamerikában 70%-al. Még szembe-tűnőbb a külkereskedelmi bruttóösszegek egybevetése, melynek tanúsága szerint, míg Európában a fentebb megjelölt idő alatt 6%-os csökkenés állott be, Amerika ugyanekkor 37%-os gyarapodást tudott megszerezni külkereskedelme számára. A vegyészeti ipar valamikor majdnem kizárólag Németország és Svájc monopóliuma volt és még ezen

a téren is jelentős előrehaladást tudott elérni Amerika. 1913-ban az Egyesült Államok 44 millió márka értékű festékanyagot importált Európából, ami 1926-ban 7 millióra csökkent le, ami mellett ugyanezen idő alatt már Amerika exportált Európa 65 millió márka értékű festékanyagot.

Pénzügyekben Amerika vezetőszerepét a következő adatok illusztrálják: Délamerikában a befektetések értéke 4040 millió dollár, Canadában 2460 millió dollár, Európában 1900 millió dollár, Ázsiában és Ausztráliában 690 millió dollár. A hadviselt államok 12 milliárddal tartoznak Amerikának. A külkereskedelmi mérleg aktivitása is állandóan emelkedik ugyanakkor, amikor az európai államok legtöbbje igen erősen növekvő passivitással küzd. A folyó év első 10 hónapjában az amerikai külkereskedelmi mérleg aktivitása 86 millió dollár volt, míg a

mult évben pl. ugyanezen időszakban még csak 488 millió dolláros léviteli többlet keletkezett. Amerika nagy gazdasági hatalmát a jelenleg érvényben levő szerződés kiegészítő jegyzőkönyve valószínűleg január folyamán az országgyűlés elé fog kerülni. Az új megállapodás tartamát illetően a helyzet nem sokban változott, továbbra is határozatlan időre marad érvényben kölcsönösen 3 hónapra biztosított felmondási joggal.

Mit értünk el az új lengyel kereskedelmi szerződéssel

Miként ismeretes, még a mult hónap folyamán sikerrel befejeződtek a lengyel kereskedelmi szerződéses tárgyalások, úgyhogy a jelenleg érvényben levő szerződés kiegészítő jegyzőkönyve valószínűleg január folyamán az országgyűlés elé fog kerülni. Az új megállapodás tartamát illetően a helyzet nem sokban változott, továbbra is határozatlan időre marad érvényben kölcsönösen 3 hónapra biztosított felmondási joggal.

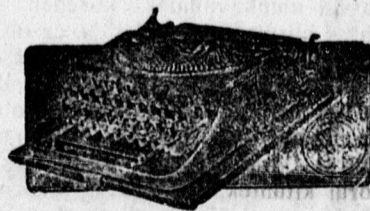
Nem sikerült a tárgyalások folyamán a magyar liszt számára engedményt szerezni, holott még néhány esztendővel ezelőtt egyik legfontosabb exportcikkünk volt a liszt. Eltekintve ettől, egyes exportcikkknél sikerült kedvezményes vámtételt kieszközölni és ezt számszerűleg is lekötni, hogy ezáltal elkerülhetők legyenek az 1925-i szerződésben történtek, amikor is a lengyel kormány a százalékos engedményeket vámemelésekkel ellensúlyozta. Azok között az engedmények között, amelyek a régi szerződésben mi adtunk a lengyeleknek, a lengyelek lemondottak a paraffin kivitelénél az ásványtermékekre nyújtott vámmérséklésről, minthogy az utóbbi évek tapasztalatai igazolták, hogy ezek az engedmények az ő részükre tulajdonképpen nem sokat jelentenek és azokat a legtöbb kedvezmény jogán úgy is az oláh import használta ki.

Menyasszonyoknak Koszorúslányoknak Bálakra Csokrokat

A Bika-szállóval szemben
szerezze be:

Farkas Gyula Fianál

Legszebb újévi ajándék!

a Smith Premier
irodai és hordozható
(Portable írógép.)

Kedvező részletfizetési feltételek
Vezérképviselőt:

Írógépbehozatali
R. T. Budapest,

V., József-tér 1. szám.

A máv. filharmonikus zenekar hangversenye

A debreceni filharmonikusok Abrányi Emil vezetésével január 15-én este 8 órai kezdettel a Bika szálló nagytermében tartják meg az idei első hangversenyüket. A hatalmas műsor a legkényesebb művészi igényeket is kielégíti. Mindegyik szám gyöngye az orchestrális zene irodalomnak.

Mendelssohn: III. (skót) szimfóniája a termékeny zeneköltő legpocitikusabb alkotása, amelyhez impressiót skócia vadregényes fensíkjai és sziklás fjordjai közt szívta lelkébe. A zenemű telve van bájjal, csipkeszerű szimpompával.

Goldmark: Tavasz nyitányában a Sába királynője c. opera világhírű zeneszerzőjének ritka tehetsége nyilvánult meg a természeti szépségek és hangulatok aláfestésére. A zenei kép a tavasz ébredését érzékíti meg, havasi kürt, madárdal csendül fel benne.

Grieg: a norvég zeneköltő Peer Gynt suitjét Ibsen gyönyörű drámai költeményéhez írta. A népies dallamokat magas művészi szférába emeli a zeneszerző.

Wagner: Rienzi c. operához írt nyitánya káprázatos hatásával magával ragadja a hallgatót.

Hálás elismerés kell hogy illesse a derék filharmonikusokat ezért a nagy művészi eseményt jelentő teljesítményért, hogy megismertetni igyekeztek oly zenekari műveket, melyek meghallgatására különben a zeneszerető közönségnek csak a világvárosok hangversenytermeiben nyílnék alkalom.

A vezetőség az állóhelyeket díjtalanul kizárólag a tanítványok szegénysorsú növendékei részére biztosítja a jegyeket szétosztás végett az egyes tanítványok igazgatóságához juttatja.

A hangversenyre érvényes jegyek Hegedűs és Sándor r.-t. könyvkereskedésében válthatók. Pályajegyek már elővételben elkelték. Földszinti ülőhelyek ára 3, 2 pengő és 1 pengő 60 fillér. Erkel-ülős 1 pengő 60 fillér.

Gazdasági cseléd és munkás jutalmazás

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara felhívja az érdekeltek figyelmét, hogy a földművelésügyi miniszter abból a célból, hogy a gazdasági cselédeknek, gazdasági munkásoknak és földmunkásoknak serkentő példát nyújtson és hogy a becsületes munka és hűség szolgálatát a gazdasági munkavállalók körében erkölcsi elismerést is nyerjen, az olyan gazdasági cselédek és munkások, illetőleg földmunkások részére, akik az egy helyben töltött hosszú szolgálat, illetve munkásságuk, magatartásuk és jóvalóságuk által társaik körül kitüntek, az 1929. évben is hűséges szolgálatuk elismeréseként pénzbeli jutalmat és elismerő oklevelet kíván adományozni.

E célból: a jutalomra javaslatba hozandó egyének nevét, lakhelyét, személyi adatait szolgálatteljesztésük körülményeit az illetékes törvényhatóság főispánjával, vagy a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamarával vagy a Gazdasági Egyesülettel előzetesen kell az érdekelteknek legkésőbb 1929. március hó 1-ig közölni.

HÓ- és sárcipő
javítást vállal
Rosenberg és Hammer
PIAC-UTCA 8. TELEFON 4-30.

Ugybeosztás a debreceni törvényszéken az 1929. évre

Dr. Kesserű Lajos kuriai bíró, törvényszéki elnök a debreceni törvényszéken 1929. január 1-vel a következő ügybeosztást állapította meg:

Polgári felelőviteli peres és nem peres ügyek egyik része, vidéki ügyek. I. elnök: Telegdy Sándor. H. elnök: dr. Balogh Béla. Tanács tagjai: dr. Balogh Béla, Kató Sándor. Kisebítő: vitéz dr. Kovács Elemér. II. Elnök: Almásy László. H. elnök: Szép László, tanács tagjai: Szép László, dr. Papolczy Gyula, dr. K. Nagy Zoltán. Polgári perekben egyes bírák: Sinay Károly, dr. Bata Imre (közpolgári ügyekben), dr. Medgyesy Károly (személyi állapotot tárgyaló perek), dr. Buday Sándor (közpolg. és személyi állapotot tárgyaló perek). I. és II. foku büntető ügyek egyharmadrésze, kegyelmi ügyek, fiatakoruak törvényszéki tanácsa: III. Elnök: Jeney Sándor, tanács tagjai: dr. Jankovich Jenő, Rózsa Lőrinc, póttag dr. Tokay Gyula. I. II. büntető ügyek egyharmadrésze. IV. Elnök: Rézler Ervin, tanács tagjai: Fülöp Károly, dr. Tóth János. I. II. foku büntető ügyek egyharmadrésze és uzsoauügyek: V. Elnök: dr. Serly Jenő, tanács tagjai: dr. Cs. Sebestyén György, Trássy András. Vád-tanács: IV. Elnök: dr. Kesserű Lajos, h. elnök Szép László, tanács tagjai: dr. Tokay Gyula, dr. Mayer-szky Jenő. Rögtönítelő bíróság: Elnök: dr. Kesserű Lajos, tanács tagjai: dr. Serly Jenő, dr. Cs. Sebestyén György, Trássy András, dr. Tóth János. Fegyelmi bíróság: Elnök: dr. Kesserű Lajos, tagjai: a teljes tanácsülésben kisorsolando bírák. Büntető egyes bírák: dr. Tokay Gyula, dr. Mayer-szky Jenő. Fiatakoruak

birája: Ivancsik László. Vizsgálóbíró: Preimeszberger Jenő, helyettese dr. Tóth János vb. segéd, dr. Szücs László. Jövedéki kihágási ügyek: dr. Tokay Gyula. Birtokrendezési és hitbizományi ügyek bírái: dr. Tokay Gyula, vitéz R. Kovács Elemér, dr. Buday Sándor. Haszonbéri ügyek bírája I. és II. fokon Sinay Károly. Cég ügyi bíró: dr. Bata Imre. Csőd- és kényszerregezési ügyek: dr. Papolczy Gyula, dr. K. Nagy Zoltán.

JEGYZŐI BEOSZTÁS:

Elnöki külön jegyző, egyben a csőd- és kényszerregezési, valamint bírói és közjegyzői fegyelmi tanácsok: dr. Szarukán István. Vizsgálóbírósegéd: dr. Szücs László. Vádtanács: dr. Páricsy Bertalan. I. sz. Pf. és Pkf. tanács. (Elnök: dr. Telegdy K. Andor t. elnök, dr. Szentpály Zsigmond. II. sz. Pf. és Pkf. tanács. (Elnök: Almásy László t. elnök, dr. Furmann Béla.) III. sz. B. és Bf. tanács. (Elnök: Jeney Sándor t. elnök), dr. Dávid Ferenc, dr. Haendel Vilmos. IV. sz. B. és Bf. tanács. (Elnök: Rézler Ervin bíró), dr. Auerbach Miklós, dr. Vass Antal. V. sz. B. és Bf. tanács. (Elnök: dr. Serly Jenő t. elnök), dr. Csapó László, dr. Szembrátovics Gyula. Dr. Tokay Gyula büntető egyes bíró: dr. Kerekes Ernő. Dr. Mayer-szky Jenő büntető egyes: dr. Csáky János. Dr. Bata-Sinay büntető egyes bírák: vitéz dr. Flórhidy Tibor. Dr. Medgyesy - dr. Buday polgári egyes bírák: vitéz dr. Füzesy Rezső. Dr. Papolczy - dr. K. Nagy, mint csőd- és k. bírák: dr. Pongrácz Elemér.

Vásárolja a Hajdúföldet!

Jöjjön hozzánk

ruhát vásárolni
készpénzért és az alanti
olcsó áron vásárolhat!

Fekete bőrkabát	P 80
Barna bőrkabát szőrmeléssel	P 100
Városi bunda plüsch bélés	P 88
Városi bunda fason gloth bélés	P 60
Ulster	P 45
Téli kabát divat színben	P 80
Sajátjával félig bélelt	P 64
Strapa kabát félhosszu	P 44
Fekete ünnepi kabát gazdász fasonra	P 70

Hajdusági

ruhaáruház, Piac-u. 67. sz.
Vármegyeházával szemben.

A mozgósínházak közleményei:
Péntek—Szombat—Vasárnap:

VIGSZINHÁZ

Csak felnőtteknek!
Világfilm!

Főszereplők Jaquelline Logan, Alan Hale:

A párduchercegnő
egy híres artistanó kalandja 8 felvonásban. Megelőzi:

Ha a hálókoosi mesélni tudna
vigjáték 6 felvonásban. Főszerepben
Marie Prevost, Harison Ford.

APOLLO

Főszereplők: Gibert Roland, Mary Astor, Montagu Love:

A diktátor

politikai regény 8 felvonásban.
Megelőzi:

A Ritz-szálló királya
amerikai történet 6 felvonásban.
Főszerepben: Lewis Stone, Lillian Tashman.

URANIA

Szombat—vasárnap:
Közkívánatra!

Világháború

1914—18.

a négy esztendő világhéges hiteles története 12 felvonásban.

Kisérő: Fox Journal.

Előadások kezdete vasárnap 4, 6 és 8, hétköznap 6 és 8 órakor

Előzetes jelentés:

Hétfő—kedd:

Vigszínház: A Cayennel pokol, dráma 9 felvonásban. Főszereplők: Jean Murat, Eszterházy Ágnes és Paul Heidemann.

Apollo: Az Ördögsekér, színmű 7 felvonásban. Főszerepben: Richard Dix és Mary Brian. Megelőzi: A Macska, vigjáték 8 felvonásban. Főszereplők: Clara Bow, Charles Rogers és Josephine Dunn.

METEORBAN

Vasárnap:

Éjjel 3-kor

Bűn gyi dráma Anna O'Nilson és Francis X. Bushmann főszereplésével és

Ujjé repülünk!

(Hős egy éjszakára)

Kitűnő vigjáték 7 felvonásban Patsy Ruth Miller főszerepével
Előadások 3, 5, 7 és 9 órakor.

A „NyUKOSz.” közgyűlése

A „NyUKOSz.” debreceni főcsoportja január 20-án, vasárnap délután 4 órakor a városháza tanácstermében rendes közgyűlést tart.

Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitóbeszéd és évi jelentés a főcsoport működéséről. 2. A felügyelőbizottság jelentése. 3. Felmentvény megadása. 4. Tisztújítás: A második alelnök, a felügyelőbizottság és az országos nagyválasztmányba kiküldendő tagok megválasztása és végül a választmány kiegészítése. 5. Esetleges indítványok, melyek az alapszabályok értelmében írásban legalább 8 nappal a közgyűlés előtt a főcsoporthoz beadandók.

A mérleg a főcsoport hivatalos helyiségében (Kossuth-utca 11. szám, félemelet, az udvarban) és hivatalos idő alatt (minden kedden délelőtt 11 és 12 óra között) mindenki által betekinthető.

Kamminger hölgyfodrász

Szent Anna-utca 10. Városi bérház.
Telefon 15-37. Tartós villanyfodrász

BANÁN-BEHOZATAL**ÉRETT NYUGATINDIAI BANÁN
A LEGJOBB TAPLALÉK****BP. TELEFON: L 982-25****ISTENTISZTELETEK**

Istentisztelet rend vasárnap, január 6-án:

Nagytemplomban délelőtt 10 órakor Kardos Lajos, délután 5 órakor Márki Kálmán. — Kistemplomban délelőtt 9 órakor Hegedüs Kálmán, 11 órakor Révész Imre, délután 5 órakor Bagdy Dániel. — Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor Magyar Bertalan, délután 5 órakor Kovács Zoltán. — Árpádtéren délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután 2 órakor Kovács Jenő. — Ispóty-templomban délelőtt 10 órakor Baja Mihály, délután 5 órakor Nagy István. — Homokkertben délelőtt 10 órakor Siposs Imre. — Nyilas-telepen délután 3 órakor Papp Gábor, Csapókerthben délután fél 3 órakor Gerda Sándor. Nyulas-barakkban délelőtt 10 órakor Kovács L. Szilárd.

Levente-istentisztelet lesz a Nagytemplomban vasárnap délelőtt egy órakor. — Prédikál: Mezey Béla lelkész.

A római katolikus templomban Vízkereszt ünnepe:

Rendes vasárnapi szentmisere. Délelőtt fél 10 órakor főpapi nagymisét pontifikál a helybeli papság teljes asszisztenciájával P. Zadravetz István felszentelt püspök, szentferenczi szerzetes. Utána prédikáció. Utolsó mise fél 1 órakor. Délután szentolvasó és litánia.

A görög szertartású róm. kath. templomban:

Rendes vasárnapi szentmisere. Reggel 7 órakor reggeli Istentisztelet, 8-kor diákmissze, 9-kor katonamissa a latin és görög szertartású róm. kath. katonák részére. 10 órakor nagymissa, utána prédikál Papp Gyula szentszéki tanácsos, parochus. Utolsó mise háromnegyed 12-kor. Délután 3 órakor vecsernye.

Az evangélikus templomban

az istentiszteletet január 6-án vasárnap délelőtt 10 órakor Labossa Lajos helyettes lelkész tartja.

Vasárnap délelőtt fél egy órakor levente-istentiszteletet tart Labossa Lajos helyettes lelkész.

Unitárius Istentisztelet. Vasárnap, január 6-án délelőtt 10 órakor a Hatvan-utcai unitárius templomban dr. Csiki Gábor budapesti missziói lelkész prédikál. 11 órakor a gondnoki hivatalban presbiteri ülés lesz.

Patkány, egér, mezei egér irtó Ratinol

Biztos hatású irtószer, mely fertőző betegséget plántál az illető állatfaj közé és gyökeresen kipusztítja. Szigorúan tudományos alapon előállítva. Más állatra, emberre ártalmatlan! Sváb, ruszai, csótányirtószer. Prospektust ingyen küld: **Rational Laboratórium Budapest, VII., Murányi utca 36. szám.**

Hogyan dőlt el a bánáság sorsa**Fegyverrel akarták visszaszerezni az oláh légionáriusok a Bánáságnak Jugoszláviához csatolt részét****Visszaemlékezések a béketárgyalásokat megelőző zavaros időről**

Bukarest. (A Hajdúföld tudósítójától.) Az imperiumváltás tizedik évfordulóján megszólaltak azok a politikusok és népvézerek, akiknek Kelet-Európa térképének megváltoztatásában valami részük volt. Hodzsa Milán azzal kérkedik, hogy ő szerezte meg Tótország önállóságát. Bratianu Jonel szülőházán emléktáblát helyeztek el a következő felirással: „Nagyrománia megalakítója” s az emlékek felsorakoztatása újból szemünk elé hozza azt a színjátékot, amelyet annak idején éppen közelségénél fogva nehezen és rosszul látunk.

A KI NEM TÖLTÖTT MEGBIZÓ-LEVEL

Közel tíz évi hallgatás után most megszólal valaki, aki intimításokat közöl azokról a tárgyalásokról, amelyeknek eredményeképpen a Bánáságot kettévágták és Jugoszlávia olyan részekhez jutott, amelyekben meglehetősen számban laknak oláhok is. Savu Constantin volt képviselő a nyilatkozó, aki a Curenulban elmondja, hogy 1922 januárjában az első Averescu-kormány bukása után Take Jonescu miniszterelnököt ő magához hívatta és felajánlotta neki a kisebbségi miniszteri állást. Három napig tárgyalt a miniszterelnökkel és ezalatt részletes felvilágosításokat kapott tőle a Bánáság sorsáról.

„Mielőtt az oláh küldöttség elindult volna 1919-ben a párisi békekonferenciára — mondta Take Jonescu —, Bratianu Jonel, mint Románia első delegátusa, Ferdinánd király elé terjesztett több megbízólevelet azok részére, akik Romániát a béketanácskozáson képviselni fogják. Ezek között a megbízólevelek között volt egy név nélküli is. Ferdinánd király megkérdezte, kinek a részére iratja alá ezt a megbízólevelet. Bratianu büszkén felelt: „Take Jonescu részére”.

Abban az időben Bratianu Jonel és Take Jonescu között **nagyon kiéleződött a politikai ellentét.**

Ferdinánd király előre gratulált

Bratianu Jonelnek a békülesi kísérlethez, mert a névtelen megbízólevélhez kapott magyarzatokból joggal azt következtette, hogy

Bratianu ki akarja engesztelni politikai riválisát, Take Jonescut. A békülés meg is történt. Bratianu Párisban elküldte egyik megbízottját Take Jonescuhoz, magához hívatta és megkérte őt, hogy a tanácskozáskor oláh nemzeti érdekekből álljon melléje. A bánati kérdés elintézését biztára és Take Jonescu azonnal megkezdte a tárgyalásokat Pasics Nikolával, Szerbia delegátusával.

Take Jonescu Savu előtt a következőképpen ismertette Pasicsal folytatott tárgyalásait.

CSONKA BÁNSÁG VAGY HÁBORU SZERBIAVAL

„Néhány nap után megegyeztünk Pasicsal, hogy Szerbia hatvan négyzetkilométeres területet kap a Bánáságból „Belgrád védelmére”. Pasics kérését azzal indokolta, hogy a védelmi zóna nélkül nem irhatja alá a megegyezést, mert hazájában heves politikai támadások érnék, amely esetleg a szerb nép között forradalomhoz vezethetne. Én (Take Jonescu), belátván azt, hogy ennél jobb eredményt úgy sem érhetünk el, beleegyezésemet adtam, hogy **Szerbia megkapja ezt a néhány négyzetkilométernyi területet, amely homokos föld, nincs sok értéke és nem laknak oláhok rajta.**

Az egyezés aláírás előtt állt. Amikor azonban Bratianu Jonelnek a tárgyalásokról beszámoltam és kértem tőle a királyi megbízólevelet, **Bratianu Jonel az asztalra ütött, megtámadta a megbízólevelét kiállítását és kijelentette,** hogy zsebében van az Oroszországgal 1916-ban kötött egyezés, amely arról szól, hogy az egész Bánáságot Románia kapja. Ezt az egyezséget több más nagyhatalom is garantálta. Nem enged tehát át Szerbiának egy talpalattnyi földet sem a Bánáságból. Hiába kérleltem és hiába érveltem

azzal, hogy Oroszország biztosítéka most nem ér semmit sem, nem engedett. Bratianu Jonel fenntartotta csökönyösen a „vagy az egész Bánáság, vagy semmi” elvet, Pasics nem engedett, Bratianu mérgesen otthagya a békekonferenciát és ezzel rendkívüli módon megsértette szövetségeseinket. E kínos jelenet után két alternatíva előtt álltunk: vagy elfogadjuk a csonka Bánáságot, vagy háborúba keveredünk Szerbiával”.

A LÉGIONÁRIUSOK AKCIÓJA

Constantin Savu ezután előadja, hogy ebben az időben Olaszországban már felszerelték a volt osztrák-magyar, oláh nemzetiségű katonákat a légió indulásra készen álltak. Maga is tagja volt ennek a légiónak. Amikor Olaszországba megérkezett a híre annak, hogy Románia a Bánáságnak csak egy részét kapja meg, a légionárius tisztek gyűlést tartottak és elhatározták, hogy hazaszállításukat kérik, Temesvárt a légiókat koncentrálják, katonákat verbuválnak a bánási oláhok között és

megtámadják Szerbiát, erővel foglalják el azt a területet, amelyet a nagyhatalmak 1916-ban Romániának ígértek.

A haditerv elkészült és ezzel kapcsolatban az oláh légionisták egy memorandumot küldtek a békekonferenciához, amelyben az egész Bánáságot követelték. Ezt a memorandumot a békekonferencián fel is olvasták. De ekkor Olaszországot már elárastották a szerb kémek. Jelentéseik alapján Pasics kikészítette a nagyhatalmaknál az Olaszországban lévő oláh légiók feloszlását. Nem sokára szigorú parancs érkezett Párisból, amely elrendelte az oláh légiók lefegyverzését és gyors hazaszállításukat. A parancsban az is benne volt, hogy a légionistákat hazaérkezésük után nyomban be kell osztani a reguláris oláh hadseregbe. „Mi el voltunk szánva arra, — írja Sasu, — hogy vérrrel szerezzük meg azt a területet, amelyen mostan testvéreink szenvednek a jugoszláv elnyomástól. Nem sikerült és most már kései a siránkozás. Nem volt szerencsénk”.

Van az emlékiratnak egy része, amely e pillanatban bennünket közelebbről érdekel s ez a szerzőnek a Bánáságban élő oláh kisebbség sorsát nehezítő panasz.

Saison utáni nagy árleszállítás!

Ecker, Klein, Sugár cégnél

Felsorolunk néhány cikket, mely egytől egyig jó minőség, silány árut nem tartunk. Tetemesen olcsóbbak rendes árainknál a következők:

MOSÓ ÁRUK:

Kitűnő mosó creppek	P —.95
Mosó voal	P —.95
Kitűnő szintartó francia flanel	P 2.—
Double flanel	P 3.20

SELYMEK:

Crep de shine, megbízható jó minőség	P 7.50
--	--------

Nyersselyem, gyönyörű színválasztékban kitűnően alkalmas fehérneműre	P 5.20
Georgette, lyoni gyártmány, legújabb színárnyalatokban	P 7.50

NŐI KELMÉK:

Kacha tiszta gyapju	P 4.40
Angol mintázott kabátkelme	P 16.—

Óriási választék vásznak és damasztokban rendkívül előnyös áron.

FŐISKOLA

Egyetemi beiratkozások

A Tisza István Tudományegyetemi mind a négy karán a rendes beiratkozások az 1928-29. énev második felére január 7-én kezdődnek és bezárólag 22-ig tartanak. Utólagos beiratkozási engedély január 23-tól január 27-ig az illetékes kari dékán, január 28-tól február 6-ig az egyetem rectora adhat. Beiratkozásiért mindenkinek folyamodnia kell. A folyamodványt annak a karnak a dékánjához kell benyújtani, amely karban a folyamodó beiratkozni kíván.

Mellékelendők a következő eredeti okmányok: a) születési bizonyítvány; b) középiskolai érettségi bizonyítvány; c) erkölcsi bizonyítvány, folyamodó nemzethűségéről és erkölcsi megbízhatóságáról; d) ha a folyamodó hadiárva, ennek közhatalos igazolása; e) ha a folyamodó atya harctéri szolgálatot teljesített, a Károly csapatkereszt elnyerésének igazolása; c) közhatalos bizonyítvány, folyamodó szüleinek foglalkozásáról, vagyoni helyzetéről és arról, hogy a szülők mióta laknak jelenlegi lakóhelyükön, hol laktak azelőtt, s amennyiben több helyen laktak volna, mi volt a foglalkozásuk régebbi lakóhelyükön.

A nemzeti hadsereg tényleges állományu tisztjei, a m. kir. honvédelmi miniszter irásbeli engedélyével kérhetnek beiratkozási engedélyt, s csak az a) és b) alatt említett okmányokat tartoznak benyújtani. A jogi és államtudományi karon előadott állam számviteltanra, a kellő igazolás és az alaki előképzettség fennforgása mellett rendkívüli hallgatókúval való felvétel tekintetében korlátozás nem áll fenn.

Azok, akik az egyetemre felvétettek, ide étvé azokat is, akik egyúttal tandíjmentességet, vagy tandíjkedvezményért külön a karhoz intézett kérvényben folyamodtak, illetőleg ezt nyertek, január 14-ig a kari határozatról a kari hirdető táblán értesülni fognak és a kari határozat keltétől számított hét napon belül beiratkozni tartoznak.

A folytatólagosan iratkozó, leckeprézt fizető hallgatók január 7-től 22-ig iratkozhatnak be, azok, akik folytatólagosan iratkoznak be s egyúttal tandíjmentességet, vagy tandíjkedvezményt kérnek, eziránti kérvényüket január hó 14-ig tartoznak benyújtani az illetékes kar dékánjához s akár kaptak tandíjmentességet, akár nem, január 22-ig bezárólag kötelesek beiratkozni. Az utólagos beiratkozás kellőleg igazolt írásbeli kérelem alapján eszközölhető. Az utólagos beiratkozás engedély iránti kérvény az illetékes dékán, illetőleg rectori engedéllyel történő beiratkozásoknál január 7-22-ig adandó be a dékáni, illetőleg a Rectori hivatalban.

Utólagos beiratkozásnak február 6-án túl rectori engedéllyel sincs helye. Az egyetemi diákjelölti iroda a szegénysorsu és jó előmenetelű hallgatók erkölcsi és anyagi támogatásával foglalkozik és őket bármily tekintetben tájékoztatja és felvilágosítja. Az egyetem hallgatók részére Debrecenben a következő diákjelölti intézmények állnak rendelkezésre: a) A ref. Kollégium; b) A Szent László Kollégium; c) Tisza István internátus; d) Az Országos Bírói és Ügyészi Egyesület internátusa; e) A MANSz. leányotthon; f) A Mensa Akadémia.

A félévi tandíjat a VK. miniszter ur 102 pengőben állapította meg.

Debrecenben ötszáz hadikölcsönjegyző jelentkezett segélyezésre

(A *Hajdúföld tud. titójától*) A népjóléti munkaügyi miniszter a háborús magyar államadóssági címletek egyes kisjövendelmű tulajdonosainak támogatása tárgyában rendeletet adott ki a segélyezés tekintetében.

A miniszteri rendelet október 8-án kelt és, a kihirdetés napján, azaz október 24-én lépett életbe. A tulajdonképeni jelentkezés azonban csak november 12-én kezdődött meg, mivel a segély folyósításához szükséges és a rendeletben előírt nyomtatványok az állami nyomdától csak akkor érkeztek meg a városi elsőfoku közigazgatási hatósághoz.

A rendelet szerint a jelentkezési határidő november 30-án zárult. Ennek következtében aránylag csak kevés idő állott rendelkezésre, ami a hatóság munkáját megnehezítette.

A jelentkezők száma kb. 500 volt, akik közül azonban

csak 220 nak jelentkezése fogadtatott el,

mivel csak ezeknek a körülményei feleltek meg a rendeletben e örtaknak.

A 220 jelentkező összesen beszoolgáltatót 3595 darab háborús államadóssági címletet, összesen 5.410.050 korona névértékben.

Az egyes segélyre jelentkezők birtokában levő címletek névértéke általában 15-20.000 korona körül mozgott és igen kis számban voltak olyanok, akiknek jegyzései csak épen az 5000 kóronát értekel. Számtotveően voltak olyan jelentkezők is, kiknek a birtokában levő államadóssági címletek 100.000 kóronán felüli névértékűk volt.

A segélyre való jelentkezés ez idő szerint is folyik, mert a jelentkezésre megszabott határidőt a népjóléti miniszter meghosszabbította.

Képviselet:
FARKAS GYULA FIAI-cég
Debrecen.

Van-e szükség világnyelvre?

Kép a jövőből: amikor a pápa eszperantó nyelven az egész világhoz beszél a Vatikán rádiója előtt

A közlekedési technika területén egyik nagyszerűbb felfedezés a másikat kergeti és ezáltal a földünk napról-napra kisebb lesz. A távolságok már alig játszanak szerepet. A népek egymás felé áradnak.

A fejlődés ilyen iránya és tempója folytán mind nagyobb és nagyobb lesz a haszna, sőt a szükségessége egy világnyelvnek. De nehézségek támadnak annál a kérdésnél, hogy melyik nyelv legyen a világnyelv. A latint tegyük-e meg annak, hogy mint évszázadokkal ezelőtt, újból ez a nyelv kösse össze a népeket, vagy az angol, vagy a francia?

A latin nem könnyű nyelv. Nyolc évi tanulás után érettségiző diákoknak kifejezési képessége ezen a nyelven vajmi kevés. Azonkívül egy csomó új szóval kellene gazdagítani ezt a holt nyelvet. Az angol és a francia ellen beszél minden ok, ami összefüggésben van a népek pszichológiájával és a politikával. És ezeket a nyelveket se lehet egy könnyen megtanulni.

TANULJUNK ESZPERANTÓUL

Itt szólnak aztán közbe az eszperantisták: Mit kívántok a világnyelvtől? — Könnyen lehessen megtanulni és legyen neutrális. Mind a két követelménynek tökéletesen megfelel az eszperantó. Aki ismeri anyanyelvének a grammatikai szabályait, két óra alatt megtanulhatja az eszperantót. Az eszperantóban csak tizenhat szabály van és nincs egy kivétel sem.

Az eszperantó nyelvet Zamenhof dr. állította össze, aki kitűnően ismerte a legtöbb európai nyelvet és ezekből a legjobbat vette át az eszperantóba. A szókincs elsajátítása 90 százalékkal könnyebb az eszperantónál, mint bármely más nyelv-

nél, mert csak a szótöveket kell ismerni, a többi szó az elő- és utószótagok hozzáfűggesztésével alakul. Zamenhof gondosan elkerülte a deklínáció és konjugáció minden nyelvtani örvényét. Untig elég egy deklínáció és egy konjugáció! Az elő- és utószótagok száma 30, amelyet olvasás közben játszva megtanul az ember.

Ha egy nemzeti nyelvben ismerem ezt a szót „szarvasmarha” még korántsem tudom, hogy mit jelent ezen a nyelven ökör, bika, tehén, tinó, borjú, tulok, önö, üsző. Az eszperantóban pár rövid szótag segítségével minden nehézség nélkül képezhetem ezeket a szavakat, ha ismerem az illető törzs-szót. Így például a „san” szótagból képezhetem: egészséges, beteg, egészség, betegség, gyógyítani, gyógyító, gyógyítható, kórház, orvos, egészségtelen stb. Ebből a töből: „varm” a következő szavakat: meleg, hideg, melegség, hidegség, langyos, hűvös, forró, izzó, melegíteni, forrósitani, lehűteni melegítő, hűsítő stb.

AZ ESZPERANTÓ FORDÍTÁS HŰSÉGE

Az eszperantót rendkívül könnyen meg lehet tanulni. De milyen a kifejező ereje, a világossága az eszperantónak? Kísérleteket tettek ezen a téren. Ugyanazt a szöveget lefordították hat nyelvre és eszperantóra és azután visszafordították az eredeti nyelvre. Az eredmény az volt, hogy az a fordítás, amely eszperantón ment keresztül, a legjobban adta vissza az eredeti szöveget.

Az eszperantó a legegyszerűbb módon kerül el az a nehézséget, amely abból származik, hogy ugyanazt a betűt különböző nyelven, különböző

képpen ejtik. Eszperantó nyelven minden mássalhangzót és mind az öt magánhangzót mindig egyformán ejtik ki. Az eszperantó nyelvtan az első öt órán megmondja minden nemzetnek: ezt a mássalhangzót, vagy ezt a magánhangzót úgy kell kiejteni, mint anyanyelveden ezt, vagy azt a magánhangzót, vagy mássalhangzót. Ha egy hangzó, vagy akár szó is nemzeti színezést kap, más nemzethez tartozók mégis könnyen megértik. Különbösen az az érdekes, hogyha valaki eszperantóval beszél, a legtöbb esetben nem lehet megállapítani, hogy melyik nemzethez tartozik.

Zamenhof a szótövek kiválasztásánál abból az elvből indult ki, hogy az európai nyelvekből azokat a szótöveket válassza, amelyek két, vagy több nemzet nyelvében is előfordulnak és a régi, meg modern nyelvekből azokat, amelyek már internacionális használatuak. Ezért a legtöbb európaire nézve a megtanulandó szótövek száma csekély. Az eszperantó szótár az elő és utószótagok használatát következtében jelentékenyen összezsugorodott.

Az eszperantónak az ad nagy értéket, hogy valóban él és sikerei vannak. Az eszperantó irodalom virágzó; a könyvek és folyóiratok ezrei jelennek meg ezen a nyelven. Öt millió eszperantó nyelvtant adtak már el.

KÉP A JÖVŐBŐL

A Kölnben megjelenő *Katolika Modo* egyik számában nagyszerű viziót rajzol: A pápa a vatikáni rádió leadón eszperantó nyelven személyesen hirdeti ki egy enciklikát az egész világnak. A meghatározott órában a világ katolikusai összegyűlnek a megszámlálhatatlan sok ünnepiesen díszített teremben a rádió hangszórója előtt. Templomi csendben közli a Vatikán leadója eszperantó nyelven, hogy a pápa a mikrofon előtt áll és megkezdí beszédjét az egész világhoz. És a pápa érthetően szól a sok nyelvű egész világhoz.

Mindezek azt bizonyítják, hogy az eszperantisták propagandája nem utópia.

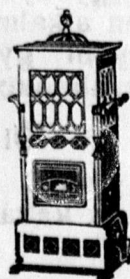
Tüzelőanyag

kedvező fizetési feltételek mellett legjutányosabban beszerezhető a

Tüzelő és Épületfatereskedelmi Rt.-nál.

Debrecen, Sas-utca 4.
(Kossuth-utca sarok. Kőlcsonos Segélyző palota.)

KRONPRINZ BUDAPESTRE ÉRKEZETT!!!

Mielőtt téli szükségletét fában és szénben fedezné, tekintse meg KRONPRINZ petrolumgáz gépeimet. Ezek üzembőlben bárhova szállíthatók, szivattyukészülékük nincsen, előmelegítés más tüzelőanyaggal nem szükséges. Egyszerű kézfogással minden főző és sütőgép kifüggesztés szalonkályhává alakítható át, tehát minden évszakban nélkülözhetetlen. 70% tüzelőanyag megtakarítás! Kérjen még ma 16 filléres levelezőlapon árjegyzéket a következő címen:

KRONPRINZ-WERKE, H. M. KYMPINK, GUNTRAMSDORFE bei WIEN (Ausztria)

Látogassa meg feltétlenül lerakatomat: Budapest, VI, Andrassy ut 31. szám alatt, ahol minden csütörtök délután 3 órától kezdve rendes főzési bemutatót tartunk.

Figyeljen a „KRONPRINZ” védjegyre, amely az egész világon közismert!

Milyen mértékekben jelentkezett az egyes országokban a drágaság

Dalnoky Kovács Jenő összehasonlító számításai szerint Belgium a világ legolcsóbb országa, miután általánosságban a békeparitás alatt mozognak 1,1%-al. Franciaországban az árnívó nagy általánosságban megfelel a békebelinek. Hazánkban is azt lehet mondani, hogy

árak majdnem ugyanazon a szinten mozognak, mint békében.

Természetesen ezek a vizsgálatok csak azt mutatják, hogy az árak az arányértékükben mennyire eltávolodtak a békebeli állapotoktól. A drágulásnál azonban természetesen tekintetbe kell venni az illető országok pénzének vásárlóképességét, nemkülönben az egyes alanyok kereseti lehetőségeit, vagyis általában a közgazdaság tényezőinek védelem viszonyait és csak így lehet helyes képet adni arról, hogy milyen mértékben lépett fel az egyes országokban a drágulás, mert pl. Dal-

noky Kovács Jenő kimutatása szerint

a világ legdrágább országai: Amerika, a Skandináv-Államok és Dánia.

ahol az árak 70—90%-al lépték túl a békebeli árnívót, viszont ha fölteszünk, hogy Amerikában a munkások jövedelme lépést tartott az árak emelkedésével, akkor nyilvánvaló, hogy az amerikai munkásság egyáltalában nem érezte meg a drágulást.

Dalnoky Kovács Jenő kereseti statisztikája azt mutatja, hogy Magyarországon a munkások keresete valamivel alatta marad a békebelinek. A magántisztviselők és köztisztviselők ellenben 12%-al keresnek kevesebbet, vagyis az arány az, hogy míg egy tisztviselőre nézve az árak 170,4%-os emelkedési aránya nehezedik, addig jövedelme 12%-al alatta marad a békebelinek.

Pozsonyban magyarnyelvű egyetemet állítanak fel

A Felvidék magyarsága gyűjtést indított Magyarországon is, hogy a. egyetem felállításának költségeit előteremthesse

Pozsony, január 4. A pozsonyi magyar egyetem felállításának terve komoly stádiumba lépett. Csehszlovákia magyarsága ugyanis több év előtt kérvényt nyújtott be a prágai kormányhoz a pozsonyi magyar egyetem visszaállítása érdekében. A kérvényt különböző kifogásokkal kezdetben visszautasították. A magyarság képviselőinek kitartó munkája folytán azonban nemrég

megadták az engedélyt,

de két alig teljesíthető feltételhez kötötték azt. Az egyik feltétel az volt, hogy az egyetem felállításának és fentartásának költségeit a magyarság viselje, a másik, hogy a régi pozsonyi magyar egyetem helyén elhelyezett szlovák egyetemnek megfelelő újabb elhelyezéséről szintén a magyarság gondoskodik.

Ezt a két hallatlanul súlyos feltételt azonban

a csehszlovákia magyarság vállalta.

Az illetékes tényezőkkel megállapított abban, hogy a szlovák egyetemet Kassára helyezik át s így a magyar egyetem számára szabadabbá válnak a régi pozsonyi egyetem épületei.

Ugyanakkor megindították a gyűjtést az egyetem felállítására érdekében és már az első napokban nyolcszáz ezer korona gyűlt össze erre a célra. Az óriási költségek viselésére azonban a Felvidék magyarsága egyedül nem képes és ezért azt reméli, hogy

a magyarországi társadalom is segítségére lesz a költségek előteremtésében.

A magyarországi gyűjtés lefolytatására egy külön bizottságot alakítottak, melynek két tagja már Budapesten járt, hogy érdeklődjék ebben a kérdésben.

Az új pozsonyi magyar egyetemet az 1929—30. tanévben akarják megnyitni, az első évben csak jogi és orvosi fakultásokkal.

Uj iparosok és kereskedők Debrecenben

A múlt héten a hatóság a következő kereskedőknek és iparosoknak adta ki az új iparjogositványokat: Hegedűs Erzsébet szatócs, Tomek János ékszerész, vitéz Gál Lajos könyvkereskedő, Schorf Sándor üzifa és szénkereskedő, Biró Sámuelné pacalárusítás, Hegedűs Hermanné férfi és női fehérenemű bizományi kereskedő, Korom Kálmán hentes, Tomek János órás, Holenik Gyula szatócs, Spitz Adolf cipőkereskedő, Erdős Józsefné szatócs, Mink Béláné szatócs, Kulcsár József cipész, Fialkovic Sándor asztalos, Bagdi Antal manikűr, Debrnceni Kereskedelmi Szövetkezet sósbor-szesz készítés, Nagy Miklós fűszer és gyarmatáru kereskedő.

Ezzel szemben a múlt héten a következő iparosok és kereskedők szüntették meg iparukat: Harsányi István fuvaros, Luci Lajosné és Párducz Mihály sütő, Wiener Menyhért kötött-szövött áru, Burai Mária női szabó, Mandel Jenő fűszer és gyarmatáru, Oser Márton sütő és Korom Gyula hentes.

Rádió műsor vasárnap és hétfőn

Vasárnap, január 6.

Budapest, 9: Újsághírek, kozmetika. — 10: Egyházi zene és szentbeszéd az Egyetem-téri templomból. Szentbeszédet mond ar. Tóth Tibamér. — 11: A Magyar Rádió Újság II. matinéja a Városi Színházból. Főrrő Pál konferál, 1. Gyula diák prólogja. 2. Intermezzo. Tréfás jelenet a Studióban. 3. Operett részletek. 4. Odrý Árpád szavai. 5. Moesányi és Lakatos jazz-imitáció. 6. Nagy Izabella magyar dalokat énekel. 7. Benedek Margit szavai. 8. Weigand Tibor énekel. 9. Dénes Oszkár magánzámái. 10. A rádióamatőr. Tréfás jelenet. 15.30: Dr. Kukuljevicz József előadás és szavatoság állatok vételénél. — 16.15: Rádió Szabad Egyetem. 1. Dr. Horn József: A pénz gazdasági szerepe. 2. Kodály Zoltán: a) Kádár Káta. b) Most jöttem Erdélyből. c) Tücsök lakodalm. d) Cigánynóta. Előadja Medgyaszay Vilma. 3. Dr. Solymossy Sándor egyetemi tanár: A vizkereszt. 4. Bartók Béla: a) Elindultam szép hazámból. b) Általmentem én a Tiszán... c) A gyulai kert alatt... d) Végmentem a tarkányi nagyteán... e) Nem messze van ide Margitta. Medgyaszay Vilma. 5. Dr. Traeger Ernő: Gabelsberger emléke és a gyorsírás jelentősége. Az énekszámokat Polgár Tibor kíséri zongorán. — 17.25: Másfél óra könnyű zene. Vezényel Polgár Tibor. — 19.10: Ügetőverseny eredmények. — 19.30: A m. kir. Operaház „Széviiai borbély” előadása. — 21.15: Pontos időjelzés, sporteredmények. — 22.15: Pertis Jenő és cigányzenekarának hangversenye.

Külföld:

Bécs, 15.30: Képtáviratozás. — 16: Délutáni hangverseny. 17.50: Vándorlás az őserdőben és kávéültetés Braziliában. Dr. E. Veidl előadása. — 18.40: Kamarazene. — 19.45: Carl Zeller „Der Obersteiger” operettjének előadása. Utána jazz zene. A zene után képtáviratozás. — Berlin, 11.30: Délelőtti hangverseny. 14: Morse-tanfolyam. — 14.45: Gazdasági előadás. — 15.30: Mesék. — 16.30: Szórakoztató zene. — 20: Német népdalok. — 22: Táncezen. — Breslau, 15: Gyermekmesék. — 15.55: Délutáni hangverseny Paula Guttmann közreműködésével. — 16.45: Utelirások. — 17.10: Táncezen. — 20: A házi zenekar hangversenye. — 22.30: Táncezen. — Brünn, 11: Szimfónikus hangverseny. — 12.15: Déli hangverseny. — 16.30: Délutáni hangverseny közvetítése Prágából. — 18: Németnyelvű leadás. — 19: Zenekari hangverseny. — 21.30: Operettzene. — 22.20: Szórakoztató zene. — Frankfurt, 12: Egyházi zene. — 16.30: Operazene. — 18.15: Népművelődési előadás. — 20: Vidám est. — 21: Szimfónikus hangverseny. — Kassa, 9: Istentisztelet a kassai dómból. — 12.15: Déli hangverseny. — 16: Gyermekmesék. — 19.10: Juhász Árpád előadása: „A kelet-szlóvenszkoí drámai szerzők.” — 20.10: Vidám est. — 21.20: Zenekari hangverseny. — Katowitz, 15: Filharmonikus hangverseny. — 18.20: Népszerű hangverseny. — 22.30: Táncezen. — Leipzig, 17: Tarka zenés délután. — 19.30: A vasutas zenekar hangversenye. — 21: Vidám est. — Pozsony, 10: Szimfónikus hangverseny. — 15: Marionette-színház. — 16.30: Délutáni hangverseny. — 19: Fuvós-zene. — 22.20: Hangverseny közvetítés. — Prága, 16.30: Táncezen. — 19: Fuvós-zene. — 19.45: Szavaltatok. — 20: Vidám est. — 21: Esti hangverseny. — Róma, 9.30: Német nyelvlecke. — 10: Egyházi zene. — 13: Rádió-trió. — 17: Szórakoztató zene. — 20.45: Oratórium-est. — Varsó, 15: Filharmonikus hangverseny Richard Strauss műveiből. — 18.20: Zenekari hangverseny. — 20.30: M. Janowski (tenor) hangversenye. — 22.30: Jazz-band. — Vilna, 12.10: Déli hangverseny. — 15.15: Délutáni hangverseny. — 19: Vidám előadás.

— 20: Közvetítés Varsóból. — Zágráb, 11: Szimfónikus hangverseny. — 17: Táncezen. — 18.30: Utelirások. — 20: Verdi: Az álarcos bál operájának közvetítése a zágrábi nemzeti színházból. — Zürich, 12.30: Déli hangverseny. — 16: Délutáni zene. — 20: Orgona és karének közvetítése a zürichi székesegyházból. — 23: A házi zenekar hangversenye.

Hétfő, január 7.

Budapest, 9.15: Kurina Simi és cigányzenekarának hangversenye. — 9.30: Időjelzés, hírek. — 12: Déli harangszó, időjárásjelentés, hírek. — 12.20: A Temesváry-Kerpely-Polgár trió hangversenye. — 13: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállás jelentés. — 14.30: Hírek élelmiszerárak. — 16: Asszonyok tanácsadója. — 16.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállás jelentés. — 17.10: Gombos F. Albin előadása: „Legendás történetek.” — 17.45: Dr. Szilágyi Imre magyar hegedűestje cigányzenekari kísérettel. — 18.30: Német nyelvoktatás. — 19.25: Olasz nyelvoktatás. — 20: A m. kir. I. honvéd gyalogezred zenekarának hangversenye. Vezényel: Fricsay Richárd. Szimfónikus hangverseny. — I. Schubert: III. (D-dur) szimfónia. 2. Mozart: 3-ik zongora versenye, D-moll. Előadja dr. Weisz Margit zongoraművész. Zenekari kísérettel. 3. Beethoven: „Ah, perfidió!” Nagy ária, előadja K. Eitner Irén operacénesnő, zenekari kísérettel. 4. Bizet: L'Arlesienne I. szuit. — 21.40: Pontos időjelzés, időjárás jelentés, hírek. — 22: A Britannia nagyszállóból The Brith boys band.

Külföld:

Bécs, 15.15: Képtáviratozás. — 16: Délutáni hangverseny. — 17.20: Ifjúsági előadás. Az elsüedyt világok. — 18.10: Akvarell kiállítás a művészszobában. — 20.05: Bokor Judit csellóhangversenye. Utána: Képtáviratozás. — Berlin, 16.30: Hangverseny. — 17.30: gróf Alexander Stenboch Fermor novellákat olvas fel. — 18.30: Angol nyelv lecke kezdőknek. — 20: Peter Altenberg emlékünnepe. — 21: Szimfónikus hangverseny. Utána táncezen. — Breslau, 16.30: Szórakoztató zene. — 18.30: Zeneóra. — 20.45: Kamarazene. — Frankfurt, 16.25: Új táncezen. — 18.80: Szelemények Goethe Faustjából. — 19.30: Bizet: Carmen című operájának közvetítése. Utána: Képzongorás hangverseny. — Kassa, 12.15: Déli hangverseny. Operett részletek. — 17.10: Zenekari hangverseny. — 19.15: Francia nyelvlecke. — 20.10: Esti hangverseny. — 21: Táncezen. — 22: Hírek. — Katowitz, 17.55: Népszerű hangverseny. 19.10: Lengyel nyelvlecke. — 20.30: Esti hangverseny. — 22.30: Táncezen. — Königsberg, 16.30: Délutáni hangverseny. 19.25: Angol felolvasás. — 20.05: Szórakoztató zene. — 21.30: Régi zene. — 22.15: Esti hangverseny. — Leipzig, 16.30: Délutáni hangverseny. — 18.30: Angol nyelvlecke. 20: Régi zene. — 21.30: Sachs „Des diebischen Bauern” bűjti játék. — 22.30: Táncezen. — Prága, 12.30: Déli hangverseny. — 16.30: Délutáni hangverseny. — 17.45: Német nyelvű leadás. — 19: Szlovák óra. — 20: Orosz zene. — 21: Kamarazene. — Róma, 13: Rádió-trió. — 17.30: Filharmonikus hangverseny. — 20.45: Zenekari hangverseny. — Varsó, 17.55: A házi zenekar hangversenye. — 19.10: Francia nyelvlecke. — 20.30: Esti hangverseny. — 22.30: Táncezen. — Zágráb, 10: Templomi zene. — 17.30: „Fon der Geburt Jesu” karácsonyi játék a XVI. századból. 19.45: Zenetörténelem. — 20: Angol nyelvlecke. — Zürich, 12.32: Déli hangverseny. — 13: Hangverseny. — 16: Délutáni zene. — 20: A házi zenekar hangversenye. Utána könnyű zene.

Nyiregyházán olvassa a „Tiszavidéket”

Bàli ujdonságok

óriási választékban

Petrik Károly

rőfős és rövidáru üzletében, Szent Anna-utca 5.

1 mtr tiszta selyem creppe de chine . 6.30 P
1 mtr crepp saten imite . . . . . 5.40 P

Fehérnemű és ágynemű vásznak a leltáridő alatt rendkívüli olcsó árban.

Hálók! Ebédlők! Uriszobák!

hajlított székek s egyéb butorok legolcsóbban

Debreceni Faipar Rt. városi üzlete Király-utca 4

Telefon 3—41.

Kedvező fizetési feltételek

Megbízható minőség.

HIREK

1929 január 6 (Vasárnap)

Prof.: Vizkerezst Kath.: Vizkerezst
Debrecen sz. kir. város közművelődési
könyvtára (Déri-muzeum) szeptember 1-től
nyitva délelőtt 10-1-ig, délután 4-7-ig,
vasárnap délelőtt 10-12 óráig

1929 január 7 (Hétfő)

Prof. Lucian Kath. Attila

A gyógyszerárak közül következők tartanak éjjeli szolgálatot: Kigyó Piac-u. 33., Arany Angyal Piac-u. 50., Reménység Csapó-u. 22., Sas Hatvan-u. 70., Bocskay Czegléd-u. 22., Tisza Péterfia-u. 76.

— Kmetty Károly egyetemi professzor meghalt. Budapestről jelentik: Kmetty Károly, a Pázmány Péter tudományegyetem jogi karának ny. r. tanára este 8 órakor Gyárutcai lakásán hirtelen rosszul lett, összeesett és meghalt. 66 éves korában érte utól a halál.

— Meghalt Adony képviselője. Adonyból jelentik: Csengedy Gyula prépost plébános, az adonyi kerület képviselője, ma délelőtt feltűzöttkor Adonyban meghalt.

— A volt igazságügyi miniszter új pozíciójában. Budapestről jelentik: A földreform pénzügyi lebonyolítására alakult szövetkezet mai közgyűlésén ügyvezető elnökke egyhangúlag Pesthy Pál igazságügyminisztert választotta meg.

— Tavasz a télben. A decembervégi és januári hidegben didergő emberek jóleső érzéssel szemlélik azt a szebbnél-szebb Erica-virágok gyönyörködteik a járókelőket. Mintha valóra válnék a csodaszép mese, mely ragyogó, meleg és napsugaras tavaszt varázsol a télbe: ugy tűnik élénk Farkas Gyula Fiainak Piacutcai kirakata, hol a hideg idő ellenére is állandóan egész csöndület szemléli a pazar színpompájú virágokat. Amint értesülünk, a tegnapi napon 500 cserép Erica érkezett a céghez. Természetesen a forgalom is óriási volt, mert hiszen köztudomású, hogy a cégnél mily nagy a választék a tél dacára rózsákban, székfűkben, cserepes cyklámenekben, tulipánokban, szobafenyőkben stb., nem is beszélve a pálmafélékről, melyeknek minden válfaja kapható, mivel az egész országban a pálmatermesztés a Farkas-cégnél a legnagyobb.

— Jön: Galamb a viharban, A cár gárdistája, Gondanyó.

— Megérkezett a Szent Anna-utca 5. szám alatt levő gróf Dessewffy-féle uradalomba a legfinomabb Tokaji Furmint, a 1.30 és 1.60 P. 5pengőig minden árban lehet Tokaji borokat ugyanott kapni.

— Betörés a Péterfia utcán. Vakmerő betörés történt a múlt éjjel a Péterfia utca 37. szám alatt a Berkovits-féle cipőüzletben, ahonnan a betörők mistegy öt pár cipőt emeltek el a betörést a reggeli üzlet nyitáskor fedezték fel. A nyomozást széleskörben megindították a rendőrségen a tettesek kézrekerítésére.

**Mutassa meg rossz fogát,
műfogát VÁRY JÁNOS
fogműtermében Darabos-
utca 18. Kolégium mögött**

— Jön: Galamb a viharban, A cár gárdistája, Gondanyó.

— Volt hadifogoly tiszt, nős, erdélyi menekült bármilyen szerény javadalmazású irodai, raktárnoki, vagy más bizalmi állást keres. Cím a „Hajdúföld” kiadóhivatalában.

— Leendő anyáknak kellő figyelmet kell fordítani arra, hogy bélműködésük rendszeresen legyen, ez pedig a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által érhető el. Nőorvosi klinikák vezetői egybehangzóan dicsérik a valódi Ferenc József vizet, mert könnyen bevehető és rendkívül enyhe hatása gyorsan és minden kellemetlenség nélkül jelentkezik. Kapható gyógyszerárakban, drogeriákban és fűszerüzletekben.

— A Kath. Otthon új székháza alapja javára befizetett önkéntes adományokat: dr. Kott Nándor veszprémi püspök, Léki Kornél 100-100 pengő, Kegyesrend főnöksége, gr. Zichy Gyula kath. ér., Polgár Gyula, dr. Glattfelder Gyula csan. püspök 50-50 pengő, Virág Ferenc pécsi püspök, Szabó János, N. N. 20-20 pengő, Varju Lajos, Szentgyörgyi Lajos, Szó Frigyes, dr. Schutz Antal 10-10 pengő, dr. Jászai Rezső, Biró Imre, Hannig István, dr. Balanyi György, dr. Lóky Béla, N. N. 5-5 pengő, id. Németh Jenő, Szomolányi József, dr. Halomka Gyula, dr. Ferenczi Zoltán 3-3 pengő, dr. Karl János, Polcsik Lénárd, Zsimányi Gyula, dr. Tomek Vince, Kövesi Lajos 2-2 pengő, dr. Sik Sándor, Kiss József, dr. Bátor József 1-1 pengő összesen 570 pengő. Az eddig befizetett adományok: 4258 pengő.

— Vallásos estély az Ispotály-templomban. Ma, vasárnap délután 5 órakor az Ispotály-templomban vallásos estély lesz. Sorrendje a következő: Kezdőének. Főének. Bibliát olvas és imádkozik: Nagy István bm. lelkész. Közének. Prédikál: Nagy István bm. lelkész, a diakonissza intézet vezető lelkésze. Maliraara-Nyberg: „Uram, oh add... Finn-ből fordította br. Podmaniczky. Szele Paula orgonakisérete mellett énekl: Törös Károly ref. tanító. „Jézus a cél.” Németből fordította Vargha Gyuláné. Szaválja: Elek Mária diakonissza növendék. Utóimát mond Molnár Ferenc lelkész. Záróének.

— Jön: Galamb a viharban, A cár gárdistája, Gondanyó.

— A Magyar-Hollandi Biztosító Részvénytársaság Vezérigazgatója irodahelyiségeit mai naptól kezdve Ferencz József-u. 44., földszint 1. sz. alá helyezte át.

— Mindenáron divatosan öltözködni akaró, egyéniség, önállóság nélküli nővel szemben az elegáns hölgy sajátos egyéniségének megfelelően öltözködik divatosan. Laborfalvy Márkos Lujzánál — Rákóczi utca 41. — minden hölgynek a legjobban illő ruhákat, a legutóbbi divat szerint meglepően olcsón gyártják, — alakítják régiből is, — hogy előnyösen és harmónikusan simulnak egész egyéniségükhöz. Szabás-varrás tanítás. Menekülteknek, tisztviselőknak árendemény, előnyös részletfizetés.]

— Munkában a gypmester. Ebzárlat lévén, a gypmester állandóan munkában van. A lefolyt két hét alatt a gypmester összesen husz kóbor kutyát fogott el és pedig tíz enyget a reggeli és a délelőtti órákban, kilencet pedig este. A befogott kóbor kutyákat a gypmester mind kiirtotta. Jól teszi tehát mindenki, akinek kedves kutyája van, hogy azokat az utcára csak szájkosárral engedi ki és porázon vezeti, mert az e nélkül talált kutyák, könnyen a sintér hurokjába kerülnek.

— Legalkalmasabb és leghasznosabb ajándék a könyv. — Mesés- és képeskönyvek, ifjúsági könyvek nagy választékban beszerezhetők Csáthy egyetemi könyvkereskedésében, Piac-u. 8. Telefon: 2-96.

— Tűkőrgyártás, üvegsziszolás, kirakatok tákrózása, autók, autóbusz üvegezése Sipkovits, Sziv-utca 15. sz. Telefon 356.

Többet nyújtunk

mint valaha! Az alábbi hihetetlen olcsó árakon kerülnek eladásra téli áruink és pedig:

- Fekete városi bunda plüsch bélésel, szörme gallérral . . . . . P 70-től
- Fekete téli kabát bársony gallérral P 55-től
- Rövid szörme béléses bekecs szörme gallérral . . . . . P 68-tól
- Rövid téli kabát szörme gallérral melegen bélelve . . . . . P 38-tól
- Téli kabátnak is viselhető nehéz dublé kabát . . . . . P 42-től
- Szines hosszú dublé városi bunda szörme gallérral . . . . . P 65-től
- Mindennapi viselésre való tartós férfi öltönyök . . . . . P 35-től

Csak nálunk vegyen férfi-, fiuruhát, mert rendkívül sok pénzt takarít meg.

Kérjük a címre jól vigyázni, a Bika szálló épületében vagyunk!

Debrecen legnagyobb férfi, fiuruha áruháza a

Magyar Ruháipar.

SZÍNHÁZ

Csokonai-színház műsora:

Vasárnap délután fél 4-kor mérsékelt árakkal: **Régi nyár.**

— **Magyar munkásnak ad kenyeret,** ha harisnyáit Benyáts Emil gyárából veszi. Eladás nagyban és kicsinyben, Debrecen, Piac-utca 18. szám, Tisza-palota.

A színházi iroda hírei:

A színházi iroda jelenti, hogy K. Voith Ilonka művész nő betegsége miatt a **Remete csengettyűje** című vígopera hétfői és keddi előadásán reá osztott szerepet Németh Ila vette át. Az élénk jegykeresletre való tekintettel ajánlatos még ma délelőtt jegyekről gondoskodni.

Ma, vasárnap délelőtt fél 12 órakor **Izr. Nőgyelet Matinéja** a Csokonai-színházban.

Ma, vasárnap délután 3 és fél órakor:

Régi nyár

Kovács Terus, Tihanyi Jutka, Halasiné, Misoga, Tamás, Antók, Sugár, Lázár Tihamér felléptével!

Ma, vasárnap este fél 8 órakor bérletszünetben:

Eltörött a hegedűm

Timár Ila, Ferenczy Marian, Tihanyi Jutka, Unger István, Tamás, Sugár, Szigethy Bandi, Misoga Laci remek alakítását nézze meg az **ELTÖRÖTT A HEGEDŰM**

ma esti előadásán! — Jegyváltás 9—12 óráig és délután fél 3-ig.

Holnap, hétfőn A) bérletben és

kedden este B) bérletben felújítja a színház Maillart klasszikus nagy operettjét, a

Remete csengettyűje

c. remekművet, melynek főszerepeiben Timár Ila, Németh Ila, Unger, Antók Ferenc, Szigeti Jenő lépnek fel.

Remete csengettyűje

rendezője: Remete Géza, karnagya: Szathmáry Endre.

REMETE CSENGETTYŰJE

klasszikus zenéje, gyönyörű ének-számai üdítően hatnak majd a mai jazz-bandes operettek után!

Szerdán és csütörtökön délután 3 órakor:

Szentivánéji álom

Shakespeare remekműve, Mendelssohn kísérezésével **ifjúsági előadás** keretében!

Ifjúsági előadások e heti jegyei hétfőtől kezdve a rendes pénztárnál 20 filléres karzatállótól 1 P 60 f-es legdrágább helyig válthatók!

Szerdán és csütörtök este Hirsch Hugó népszerű operettje:

DOLLY

kerül felújításra Timár Ila, Ferenczy Marian, Unger István, Sugár Mihály, Tamás és Szigeti Jenő felléptével!

DOLLY

előadása iránt szokatlanul élénk jegykereslet mutatkozik!

Antónia röprize Kovács Terus és Kardoss igazgató felléptével jövő szombat este!

TÓZSDE

Gabonatőzsde.

A készárúpiacra a külföldi érdeklődés hiánya és a malmoknak az üzlettel való tartózkodása miatt a helyzet: igen aggasztónak látnak. A buza ára már 23.50 pengős középárfolyamon mozog, tehát jóval olcsóbb, mint 1914 januárjában volt és olcsóbb minden más külföldi búzánál, ennek ellenében a magyar búzát. A tőzsdeidő elején a tiszavidéki búzát 23.35—24.05, a felsőtiszait 23.20—23.85, az egyéb származású búzát 22.95—23.65 pengővel jegyezték minőség szerint. A rozs ára 21.40—21.50 pengő között mozgott.

Állatvásár.

A ferencvárosi sertésvásárra tegnap 1741 darab sertést hajtottak fel. Eladatlanul vissza maradt 707 sertés. Árak: zsirsertés öreg la 148—152, Ila 132—144, fiatal nehéz 152—156, közép 145—148, könnyű 112—122, kivételesen 126—136, szedett közép 134—144, süldő 90, szalonna nagyban 174—176, zsir 202—204, szalonnás hasított sertés 170—196 fillér kilométerenként. A mai vásáron a felhajtás további esökkenésére számítanak.

Debrecen szab. kir. város elsőfoku köz-igazgatási hatósága.

72650/1928. C. szám.

HIRDETMÉNY

Debrecen szab. kir. város elsőfoku köz-igazgatási hatósága közhírré teszi, hogy veszett kutya kóborlása, miatt az I. állat-egészségügyi körzet területére a 2943/1916. F. M. számú rendelet értelmében a (Hortobágy folyótól nyugatra eső rész) három hónapig terjedő ebzárlatot rendelt el.

Debrecen, 1928. december hó 28.

Dr. Vass,
tanácsnok.

Debreceni Helyi Vasut

90—1929. sz.

Hirdetmény

A Debrecen—Berettyóújfalui, Berettyóújfalui—Komádi, Berettyóújfalui—Csökmő—Szeghalom,

Debrecen—Földesi utvonalakon közlekedő autóbussz-járatunkat használó utazóközönség kényelmének előmozdítása céljából az autóbusszjáratunkat lebonyolító kocsikat gázfűtési berendezéssel szereltük fel és így folyó hó 5-étől kezdve valamennyi járatunk fűtött kocsival közlekedik.

Debrecen, 1929. január 4.

Az üzletigazgatóság.

Hajdusámson község elöljáróságától.

6326—1928. sz.

HIRDETMÉNY

Közhírré tesszük, hogy folyó hó 11-én, pénteken délelőtt 9 órakor Hajdusámson község község-házánál árverés útján a legtöbbet ígérőnek el fogunk adni: 2 darab ménlovat, egy köztenyésztési igazolvánnyal ellátott 10 éves Nonius, a másik 7 éves, kisherélendő keverék fajta. Mindkettő igen jó kondícióban levő állat.

2 komplett, alig használt, kulcsos parádés lószerszámot.

Egy darab jó karban levő könnyű szekert.

Kikiáltási ár és árverési feltételek a főjegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Utóajánlatnak helye nincs.

Hajdusámson, 1929. január 4.

Greskovits Kálmán sk. fejegyző,
Hamar János sk. főbíró.

Kovács Gyula

vaskereskedő Debrecen,

Fő-utca 17. (Bika-szálló mellett sarkon.)

Alumínium edényvásár
minden darab 2 pengő.

Folytonégő kályhák: -- Egyszerű és zománcozott takaréktüzhelyek. Kályha-előtét, tálcsák, fásládák. Egészségügyi, háztartási cikkek és mindenféle vasárunk nagyon olcsón kaphatók.

Alumínium edényvásár
minden darab 2 pengő.

Arverés

Debreceni teherkiadási raktárban f. évi január hó 9 én délelőtt 9 órakor árverés tartatik, amely alkalommal eladásra kerülnek: 2 csomag szereteadomány, 3 hordó rum, 4 hordó likőr és vegyespálinka, 1 hordó olaj, 1 kanna ásvány kenő olaj, 4 csomag használt juta zsák, 2 láda csótészta, 1 láda csiszolatlan

üveg, 9 csomag üres zsák és zsinag, 1 láda műszer, 1 rekesz asztal, 3 hordó bor, 1 láda sóborszesz, 1 láda mosószer, 1 bál pokróc és szőnyeg, 1 rekesz vaskályha, 1 láda szappan, 1 láda lugkó stb.
Debrecen, 1929. január hó 5.

Németh
raktárfőnök.

Hirdessen a Hajdúföldben

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szóig 30 fillér és egyszerre három reggeli lapban jelenik meg:

a HAJDUFÖLD-ben
a DEBRECENI UJSÁG-ban és a
a DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG-ban.

Vastagabb betűvel szedett szavak duplán számítottnak. — Üzleti hirdetések más
tarifa alá esnek.

LEVELEZÉS

36 éves

falusi orvos 30 év körüli zsidó nő ismerettségét keresi, aki kölcsönös megfelelés esetén háztartását vezetné. Bővebbet levélben és személyesen. Cim a Debreceni Ujság kiadójában. 707

Negyvenéves gazdálkodó vagyok, vagyonom megélhetésünket biztosítja, szerelemből nősnél óhajtok. Leveleket továbbítóra „Agglegény” jelígre a kiadóhivatalba kérek 4865

Inteligens gazdalányok, árvák, özvegyek tíz, harminc, ötven, nyolcvan, száz, kétszázholdas tanyásbirtokkal, pénzhozo-

mánnyal tömegesen férjhezmennek. Válásbélyegért bővebbet Kincses kiscsajda, — Orosháza. 4865

Intelligens aszony szórakozó partnert keres. „Esténként” jelígre a kiadóba. 4896

Két fiatal leány, az egyik szőke, a másik barna, szépnek és csinosnak mondtak, megismerkednének intelligens, jobb származású fiúkkal szórakozás céljából. „Fiuk, mi azért vagyunk, hogy szeressünk” jelígre a kiadóba. 4894

KIADÓ LAKÁS

Tégláskert, Létei utca 94. szám egy szoba, konyha kiadó azonnal. 745

Udvari

helyiségek lakásnak, csendes műhelyeknek kiadók. Batthyány utca 7. 747

Kettő

szoba, konyhas lakás kiadó. Luther utca 22. január 15-re. 731

Egy

szoba, konyha, spájz kiadó január 15-re. Kigyó utca 19. 751

Két

szép modern parkettes nagy szoba, előszoba, butorozva vagy butor nélkül kiadó, irodának alkalmas, Némethné, Csapó utca 26. 790

Kiadó

február elsejére két szoba, előszoba és konyhával is kiadó, — sertéstartás megengedve. Homok u. 95. 739

Szoba.

konyha, gyümölcsös-kerttel Boldogkerten kiadó. Értekezhetni Hunyadi u. 12. 749

Négyszobás

lakás mellékhelyiségekkel központban átadó jutányosan. Telefon 13—49. 4891

Elegánsan

butorozott 2 ágyas szoba kiadó. Bethlen utca 24. Középület. 4890—c

Kiadó

azonnal modern 2 utcai szoba, konyha, — spájz, verenda, egész udvar, kert, mellékhelyiségek. Szegényházsor, Tóth detektívfele ház. 4901

Kiadó

udvari szoba magánosnak. Szappanos-utca 4. 746

Két szoba.

konyha, spejz február elsejére kiadó. Honvéd utca 9. 743

Különbejárati

butorozott szoba január 15-től kiadó, Nyomtató utca 9. sz. 758

Kiadó

lakás a Mester utca végén, 2 kis szoba, előszoba, nagy üveg zárt verenda, konyha, kamrával különálló új ház, udvar és kerttel. Értekezhetni Gazdák Bankja, Kossuth-utca. 757

Egy

szép szoba, konyha azonnal kiadó. Nyil-utca 132. szám. 762

Butorozott

szoba kiadó ellátással, rövid téli kabát eladó. Iskola utca 8. 733

Négyszobás

utcai lakás kiadó a Piac utca 79. szám alatt. Értekezés déli 1—2 óra között, II. emelet 1. 4900

Lakások

egy, két, három emeleti modern szobákkal, boltok, műhelyek, betonos pincék azonnal kiadók Sümeginél, Csapó 11. 735

Kiadó

Gólya utca 7. sz. 2 szoba, előszoba, — konyha, pincelakás. Értekezni 11—12-ig és d. u. 2—4-ig. 1765

Világos

kis pincelakás takarításért kiadó. Széchenyi utca 18. 4892

Butorozott

utcai szoba azonnal kiadó. Hatvan utca 64. 4899

Kéttablakos

utcai szoba, szépen berendezve, kapualatti előszoba bejárattal azonnalra kiadó. Széchenyi utca 17. 4895

Egy

szoba, konyha, spejz kiadó. Szepességi u. 12. 4889-a

Utcai

butorozott szoba kiadó vagy kvártályos fölvételre és ugyanott jó házi koszt kapható. Darabos 63. sz., 3. ajtó 763

Kiadó

egy hold körülkerített jó föld, azonnal beköltözhető 2 szobás jó lakással a vágóhid mellett Bihari telepen villamos megállóhoz közel. — Értekezhetni Gazdák Bankja Kossuth-utca. 756

Kiadó

azonnal különbejárati szép nagy szoba butor nélkül. Rákóczi u. 26 4864

Különbejárati

csinosan berendezett szoba kiadó. u 21. emelet 4862

Különbejárati

szoba, konyha butorozva azonnal kiadó. Bethlen utca 3 sz.

Kiadó

azonnal egy udvari kislakás Vargakert, K. Tóth utca 30 4860

Kiadó

többrendbeli 2 és 1 szobás mellékhelyiséges lakás Hadházi utca 27 sz Péterfia végén 4862

Kiadó

Nyugati u 32 sz alatt két szoba, elő- és fűrdőszoba, konyha mellékhelyiségekkel Értekezni Miklós u 48 sz. 4868

Nagyállomásnál

kettőszobás, egyszobás új lakások kiadók. Verbőczy utca 8 718

Butorozott

szoba egy két személynek azonnal kiadó Varga u 23 714

Háromszobás

udvari lakás Csapó utcán azonnal kiadó Ingatlaniroda Kossuth 16 726

Kiadó

szoba, konyha. Egy-letkert utca 18. Boldogkert. 738

Kéttablakos

udvari szoba egy, — esetleg két urnak kiadó. Széchenyi utca 17. 4898

A HAJDUFÖLD REGÉNYEI

Az arkanzasi regulátorok

Irtá: GERSTÄCKER FRIGYES

(A „Hajdúföld” eredeti fordítása)

(63)

Brown hagyta volna nyugodtan tovább beszélni, Cook azonban karonragadta és közbevágott: „Halló hé, — most tovább robog az utazás, egyenesen kelet felé, akár a posta, — ugy, — üljön csak a tűz mellé, és maga Harper, szintén jöjjön a tűzhely közelébe. Mert ugyan meglehetősen eltörtük a nyilásokat, még mindig elég szellős itt minden s újra meghűthetné magát. Az átkozott szél keresztül fúj a házon.”

„Biztosan van itt mosdótáljuk? — kérde Roberts, — a folyóból való kikapaszkodásnál gyalázatos mélyen belémáramoltam az iszapba...”

„Cook, ugyan legyen olyan jó és adja oda a mosogatóedényt, azt ott, amelyiknek nincsen füle. Maga már tudni fogja, melyiket.”

„Hogy tudni fogom-e, — nevetett a fiatal farmer, miközben egy hosszonyelű lopótökkel az ajtó előtt álló cseberből vizet öntött a kívánt edénybe, — természetesen ismerem már a holmijukat, talán jobban, mint maguk. Különösképpen hosszú idő sem kell ahhoz, hogy az ember megismerje őket.”

„Törülköző nincsen?”

„Nos, lesz talán magánál zsebkendő?” — válaszolta Cook.

„Van is, de átázott.”

„Persze, itt van, vegye hát az enyémet.”

„A vadászatot mesélje el nekem! — sürgette őket Harper, — bámulatosan nagy pantherbőr ez, — nem akarná kifeszíteni, Cook? Ott az ajtó előtt talál nádszálakat. Csak akassza aztán jó magasra fel, ott jobbra, a kis jávorfára, az átkozott kutyák a legutolsó szarvasbőrt is leszaggatták és meg-

zabálták, amelyet oly nehezen szereztem, — a bestiák!”

Robertsnek most el kellett beszélnie, hogy járt, mialatt Cook kifeszítette a bundát s biztonságba helyezte, aközben azonban talált alkalmat arra is, hogy az elbeszélőt minduntalan visszatérítse a legkülömbözőbb kitérésre és ugrásokra.

„Mondja csak Roberts, — kiáltá végezetül, amikor az elhallgatott, — akkor is így csinálta ezt, mikor a feleségének udvarolt? Akármilyen legyen, ha el nem vesztettem volna a türelmemet.”

„Hagyjuk ezt most Cook, — válaszolt Roberts, — ma van először alkalmam azok egyikével találkozni, aki két hét előtt hamis nyomon hajszolták a lókötőket. Inkább azt mesélje el, hogy is történt ez tulajdonképpen?”

„Az ám, ezt még nekem sem mondotta el, — vágott közbe Harper, — pedig minden nap itt tölt pár órát.”

„Beteg volt, — válaszolta Cook, — minek kihoztam volna ezzel az unalmas históriával. Nos, a dolog nagyon egyszerű. Megtaláltuk a vizen átvezető nyomokat és természetesen követtük, annál is inkább, mert Husfield fogadkozott, mielőtt a folyóba gázoltunk volna, hogy azok az ő lovaié, — erre kész akár meg is esküdni. Azonban mégis csak tévednie kellett. A másik parton nem soká keresgélünk, elhajítottuk a fáklyákat s nekiiramodtunk, amennyire már meglehetősen fáradt gebéinktől tellett a vélt tolvajok nyomán.”

„Az éjj folyamán csak egyszer állottunk meg, hogy lovaink pihenjenek s magunkhoz vegyünk valamit, itt hallottuk azt is, hogy egy férfi halad előttünk lovakkal, meglehetősen éles tempóban. A farmer természetesen csak a patkódobogást hallotta és az állatokat nem látta, de biztosított róla, hogyha ez állana szándékunkban, rövidesen utólérhetjük, mert alig félórája haladt el az illető előtte. „Szegény lovaim, — nyögte akkor Husfield, hogyan hajszolja őket a kutya, de Isten legyen neki irgalmas, ha utólérem. Ezen a kötélén, — a kötelet magával hordozta, — fogja kikalimpálni a fekete lelkét!” Jól esküdt bosszút, hajnalra, amikor meg-

eresztett kantárszárakkal lefelé vágattunk egy kis halom lejtőjén, hirtelen utólértük az embert, aki lovaival nyugodtan üldögélt egy fa alatt, s amint észrevette közeledésünket, a legcsekélyebb mozdulatot sem tette a menekülésre. Álmélkodva néztem Husfieldre, aki kimeresztett szemekkel bámult a lovakra s végül elordította magát, miközben visszarántotta kantárját: „Ördög és pokol, ezek nem az enyéim!” És teljesen igaz is volt, két szürke állott közöttük, amelyeket egyikünk sem ismert, az idegen is saját lovát lovagolta és nem volt más, mint ez a Johnson nevű fickó, aki egy idő óta a Fourche la fave körül csatangol s amennyire tudom, vadászattól él.”

„Husfield örjöngött dühében, annál is inkább, mert amint nekem később bevallotta, különösképpen ellenszenvenzett ezzel a züllött alakkal, akiről minden rosszat feltételezett. Ebben a dologban azonban nem volt mit kezdeni. Odalovagoltunk a csoporthoz, Johnson azonban igen kurta feleleteket adgatott s arra a kérdésre, mit csinál itt az állatokkal, azt válaszolta, hogy saját lovaival remélhetőleg azt teheti, ami neki tetszik.”

„Husfield fogait csikorgatta mérgében és bár megpróbáltam csitítani, tulságosan felindult volt ahhoz, hogy ez sikerüljön s így a két ember csakhamar éles szóváltásban állott egymással szemben. Johnson eközben aránylag hidegvérű és nyugodt maradt, azonban jobbát állandóan a mellé nyébe dugva tartotta, ahol valószínűleg a pisztolya és a kése voltak.”

„Husfield végül is szörnyű módon esküdözött, hogy meglincseli, amint a saját földjén találja, amin Johnson csak nevetett és kijelentette, hogy rövidesen megszerzi magának az élvezetet és meglátogatja. Végre szétválasztottam őket. Hiábavaló volt azonban mostmár újra keresni a nyomokat, az éjszakai eső mindent elmosott s az üldözéssel fel kellett hagynunk. Husfield azonban makacs koksággal állította tovább is, hogy az állatok még mindig a telepítvényen vannak s ilyenformán átkutattunk minden zugot és tisztást, ahol csak egy ló behatolhatott, — hasztalan. Eltűntek. Hogyan?

Kiadó

elegánsan butorozott szoba központi fűtés-sel, fürdőszoba használatlaltal a központi Cim a Függetlennél.

Jól bu orozott különbejáratu szoba uraknak, házaspárnak jutányosan. Hatvan u 29 4859

Butorozott

szoba kiadó, Piac u. 58. II. lépcső, 2 em. 29. 1759

Komlóssy ut

41., egyetemhez közel butorozott szoba kiadó Ertekezni Burgondia 22. 1755

Kiadó

öt szobás lakás májusra. Miklós utca 41. 1752

Különbejáratu

butorozott szoba kiadó, kiskutya eladó, Beihlen u. 3 1758

Utcai

butorozott világos tágas szoba kiadó, Messter utca 31. 706

Egy szoba,

konyha kiadó, havi 24 pengő, azonnal elfoglalható. Sámsoni ut 9. 710

Különbejáratu

butorozott szoba intelligens egyéneknek — azonnal kiadó. Kossuth 26. 4821

Egy

szoba, konyha azonnal kiadó. Nyugati u. 26. 1747

Kettős

pékkemence üzlettel lakással ugyanott sör vagy faraktári helyiség kiadó Hintalan Edéné Szoboszló 52

ÜZLETEK

Üzlet helyiség

Kiadó Csapó u 56 sz. a, ugyanott műhelynek alkalmas utcai lejáratu piacelhelyiség kiadó Ertekezni dr Miklos Hunyadi u 10 4856

Fűszerüzlet

jóforgalmu, vezetés hiánya miatt azonnal átadó Vargaskert K. Tó h utca 30 4858

9x6 méteres

padlózott helyiség rakárnak, garáznak, vagy hasonló célra kiadó Széchenyi u 24

Vendéglő

Hajdunánáson jó forgalmu. Biztos megélhetéssel, modern lakással beregesség miatt kiadó, perkenyének is. Deák István Büdzent m. hályi u 3 760

ELHELYEZKEDÉS

Kiadó

fiu felvételnél Galambos cukrázdába, Kossuth utca 11. 727

Mindeneszt

jó bizonyítvánnyal keresek, Miklós u. 41.

Bejárónó

felvétetik, Vigkedvű Mihály u. 18.

Agilis

kereskedelmi érzékű urakat fixi étéssel felvesszünk — Elek rolux, Szent Anna tiz. 1761

Hölgyeket

jó megjelöléssel, beszélők pessséggel, fix étéssel felvesszünk. E. Elek rolux, Szent Anna tiz. 1762

Kifutóleány

felvételnél a Hegedűs és Sándor nyomdában Liac utca 49 szám.

Házmeásternek

gyermektelen házaspár február elsejére felvételnél V. Verbóczy utca 8. 719

Könyvelést

három más bizalmi állást oles n vállal melbi haró volt kereskedő Cim a Dett c ni Ujságnál

Hölgyek

urak, tessent diványparás és slyem léppek eladásával jó kereset lehet jutnak — Szeffü u 14 4805

Solf raliast

keresek szemlyautóra óvadékkal. Motortszelést értem. Szabó Kármán, Földes. 1743

KERESLET

Báre nek

jokarban lévő zongorát vagy pianót. József kir. herceg utca 26 emelet. 4836

Bihármegyei

115 200 hold jó bérletemhez, közel Debrecenhez, mely gazdasági gépekkel, traktorral, jószággal fel van szerelve, 1 év október 1-jei kezdettel társbérlettel keresek. Cim meg tudható a kiadóhivatalban. 1707

Kettős szobák

pengő központi bérházhoz keresek megvételre. Nemes Dezső László, Kossuth utca 16. 715

Huszzer

pengőt keresek tisztteres tehermentes ingatlan fedeztetel néhány évre. Cim a kiadóban 720

50 h.

12 magás egy ita új bort keresek. Cimet borfajta és ár megjelöléssel „Bortüzet” jelgére Debreceni Ujság kiadóba kérem le dri. 732

Gazdaságba

egy középkorú nő felvesszek ki egyszerű főzési, takarítást és apró jó agnevelést érni. — Széchenyi utca 18. keresletű. 712

Nemet

nevelő kisasszonyt uric családhoz 4 éves gyermekhez azonnal felvétetik. — Jelentkezés Bathányi utcai bérház III. lépcsőház III em. 7 ajtó.

Keresek

egy elsőrendű francia munkavezetőt, esetleg társulok vele. Cimet a Debreceni Ujság kiadója „Elsőrendű” jelgére. 729

AJÁNLAT

2 diáklány

vagy fiu szépen rendezett szobát kaphat kosszalt vagy anélkül. Egy férfi télikabát, cimbalom eladó Cim a kiadóhivatalban 730

Tecnológiasilag

szabni varni tanitok, uri hához varni megyek, lakásomon vállalok. Jezerniczkyne Hadházi ut 27 742

Nemcsak

Budapesten, hanem Debrecenben is már mindenki tudja, milyen leikiismeretesen fest, mos, tisztít Kovald, Simonffy utca 7. — Gallér tisztítás 10 f. 4874

Fehér

himzési, morogramot, függönyöket legszebben, lego csöbben készit, Vénusz kézimunka szalon, Kossuth utca 4. előnyomda. 712

Diák

teljes ellátást kaphat uric családnál, Hatvan utca 7., emelet. 716

Elsőrendű

házikoszt kihordásra is kapható Hatvan u. 70., emelet. 717

Angolkóros véregegy, gyenge gyermekek egészséges fejlődésnek biztosítására mesterséges magaslapi napfényvel

Quarc besugázzással kombinált

csoportos gyógytorna Igen mérsékelt díjak Szakorvosi kezelés Vizgyógy és Zander Intézet Fűvészkert u. 4

A dr Fejes nyelv-iskolában született angol, francia tanerök tanitanak. József kir. herceg u 12

Mérleget

sulyokat minden árban hitelesítve javit Bihari Kizyó utca 57 Használtat vesz, elad. 1764

Jutányosan

szabni tanitok Bardocz női szabó Arany János u 6 1763

Bor,

igen jó, saját termésű, 5 liter vételnél 90 fillér. Farkas, Rákóczi utca 9. 4872

Kölcsönöket

folyósít házakra, földekre. Betetekre magas kamatot ad Gazdák Bankja Kossuth és Batthyányi utca sarok 755

Filén függönyt

ágyterítőt, nippelket, legolcsóbban késziték Fűvészkert u 12 II 4904

Fajbor eladás!

Sajáttermésű édes, magas foku ő és új literenként is a legalacsonyabb napi áron. 1923. évi megint kapható. Blazsek, Arany János u. 30

Gallér-

tisztítás tűkőfényvel 8 fillér. Libándy, Péterfia 4.

Bélyeggyűjtők!

Régi magyvr, osztrák. Mindenféle külföldi bélyeg olcsón kapható. Poroszlai ut 51. 1603

Uj kenyérrak

a Korona lerakataiban: Király kenyér . 40 f Hóféher . . . 36 f Félbarna . . . 32 f Barna . . . 30 f Ogg liszt . . . 38 f

Jó házi koszt kapható Váradynénál, Garay utca 26.

Röfös segéd

jó igazolvánnyal ajánlkozik. Klein Testvérek cselédintézet, Csapó u. 6. 4834

Egy

liter uradajmi bor 70 fillér. Petőfiter 3 4836

Az előttem is talány."

"Nyilván az is, hogy hová?" — jegyezte meg Bahrens.

"No, ez sokkal kevésbbé. Bizonyára Texasba. Már egyszer én is átnézek oda, hogy az ottani népet megismerjem. Ha az emberek között nem is, de a lovak között bizonyára sok ismerőst lehet ott találni."

"Ez azon az éjszakán történt, amikor az indiánok meggyilkolták, — szólt közbe Roberts, — nem hallottak erről semmit? Hiszen közvetlenül a hely közelében kellett elhaladniuk."

"Ugy rémlik, — igen, úgy tetszik nekem, mintha valaki említette volna, hogy kiáltást hallott. Ez akkor történt, mikor éppen a gázlóhoz érkeztünk. Lehet, hogy a szegény asszony volt az, az ut és a kunyó távolsága nem jelentékeny. Nem tudja, hol jár az indián, Brown?"

"Nem, — válaszolta ez, — négy nappal a temetés után, amely idő alatt a siron folyton ápolta a kis tüzet s minduntalan friss ételeket helyezett reá, elhagyta a környéket, — legalább is nálunk azóta nem jelentkezett. Mindazonáltal naponta várom, mert hogy bosszuállás nélkül hagyta volna el az országot, ezt el nem hiszem semmiáron."

"Ugyan merre mászkálhat akkor?"

"Ne aggódjanak miatta, — jegyezte meg Bahrens, — ez mindenféle vizsgálódik és kémlelődik s ki tudja, milyen hamar felfedez valami fészket. Maguk regulátorok nem is kívánhatnak megfelelőbb tagot, mint az indián."

"Igaz az Brown, hogy magát választották Heathcott helyére a regulátorok vezetőjének?" — kérdezte Roberts.

"Husfieldet és engem, — válaszolta a fiatal ember, — őt a Petite-Jeanne, engem a Fourche la fave vidékére. Én azonban lemondok tisztéről, mihelyt eskümet beváltottam s a fiatal Heathcott és az indiánok gyilkosait felfedezték és megbüntették. Amint azonban hallom, mr. Rowson igen serénykedik a regulátorok szövetsége ellen, mint ami nemcsak a törvényekkel, hanem a keresztység-gel is ellenkezik."

"Nyolc napja elutazott, — vetette közbe Roberts, — amint értesültem, a Missisippin Memphisbe, különböző bevásárlások céljából. A héten még vissza kell érkeznie. Amennyire tudom, Atkins földjét akarja megvásárolni, ami egész jó talaj, ha nem volna olyan sok mocsaras rész..."

"Atkins eladja a földjét? — kérde Mullins, — erről eddig mit sem tudtam. Tehát már vevője is volna?"

"Ugy látszik, Rowsonnak megfelelő a birtok, — mondá Roberts, — és én sem ellenzem, mert így legalább nem megy messze tőlünk Marion. És mert az új imaházat is a Lesthandfork felé vezető uton akarjuk építeni, — a fatörzsek már karcsony óta kidöntve várnak és nekem kellene össze..."

"Gentlemen, rukkoljanak az asztalhoz székeikkel és vegyék szivesen, ami szegénységünköt telik" — szólalt meg Brown, aki közben Cook segítségével elkészítette az egyszerű lakomát.

"Hogy volna, ha megköstelnánk egy darab pantherhúst?" — kacagott Roberts.

"Köszönöm szépen, — felelte Bahrens, — köszönöm, én már próbáltam egyszer s az undortól halálos beteg lettem utána."

"Hol?" — kérde élénken Harper, aki poharát éppen szájához emelte volt s most várakozóan megállott műveletében.

"Hol? Nos, künn az erdőben, hol lehetne másutt? — válaszolta Bahrens, — a Washitanál történt. Egész nap vadásztunk, amikor későn este egyetlen köröm nélkül a megbeszél helyre..."

"Biztosan akkor is kifancamította a lábát?" — kérde Roberts, miközben hamiskásan Harperre pillantott.

"Oh, menjen az ördögbe! — folytatta elbeszélését bosszusán Bahrens, — amikor a megbeszél táborthelyre érkeztem. Ott ugyancsak jól ment a többieknek. Egész csomó csont hevert szerteszéjjel és a tűz mellett közvetlen közelben, egy alacsony vadszilvafán, — amint a társaim mondták, — szarvasborjú függött lenyugva; husa finom lakomának látszott. A lábai, feje és egyik lapockája hiányoztak és mikor utánakérdezősködtem,

azt felelték, a lapockát ők ették meg, a többi részeket pedig a kutyáknak adták. Én hát nem restül neki állottam a vadpecsenyének, levágtam egy tisztességes darabot, megsütöttem s hozzáláttam az elfogyasztásához, miután a bitangok azt állították, hogy már jóllaktak.

"Amikor a legjobb étvággyal falatozom, egyszerűen csak előjön a kutyám, amely maga is éhesen szaglálódott köröskörül, s valamit odához a szájában egészen hozzám, mintha mondani akarná: „Nézd csak már, mit lóttek ezek itt”, — és mi volt a szájában? Egy fiatal panther levágott feje. A falat megakadt a torkomon és rémülten néztem a vigyorgó pimaszokra, akik körülöttem ültek. Amikor azonban már nem bírtak tovább magukkal és harsány röhögésre fakadtak, elhatároztam, hogy becsapom őket s kijelentettem, a pantherhus az én kedvenc pecsenyém. Legyűrtem a darabot, amely nem akart lemenni, egy újabbat vágtam le s a legelfogulatlanabb ábrázattal kérdeztem meg őket, miért nem mondták meg nekem, hogy ez pantherhus, hiszen akkor kétszer annyira ízlett volna. Tennesseeben egész hónapig kizárólag pantherpecsenyével éltem és csak néha, vasárnaponként fogyasztottam el egy vadmacskát."

"A szájak nyitva maradtak az álmélkodástól, s az egyik, egy tizenhétéves fiatal legény, aki éppen szemben ült velem, miután nyilván megundorodott, a legszörnyűsebb fintorokat vágta s gondolatban együtt rágott velem. A harapás azonban, amely éppen a számban volt, sehogy sem akart lecsuszni, minél jobban megdolgoltam a fogaimmal, annál inkább feldagadt, erőlködtem még egy ideig, végül azonban nem bírtam tovább, felugrottam, — na, a többiről fölösleges beszélnem. — Hallja, Brown, ez a pulyka pompás, — sokat lótt a tavasszal?"

"Meglehetősen, — felelte a fiatal ember, aki még mindig az elbeszélésen nevetett, — az idén különösen hizottak és kitünően ízlenek."

"Ették már valaha csörgökigyót?" — kérde Mullins.

(Folytatjuk.)

Házasságokat
közvetít ügyökség,
Batthyányi utca 13.,
az udvarban. 4837

A Dr. Fejes
nyelviskolájában
született angol, francia
német diplomás tan-
erők tanítanak. József
kir. herceg u. 12.
4768-a

Mányi
hölgyművész, Király
utca 2. Hennázás min-
den árnyalatban, on-
dolálás, manikűr. Haj-
vágás. Olcsó ár.
4731-c

Zongora-
és német tanfolyam,
legolcsóbb tandíj mel-
lett. Thaly Kálmán u.
12. 4740-c

Legolcsóbb
tűzelőanyag, szagtalan
kő és salakmentes
Berentel szén, mely a
borsodi szének között
legjobb házi tüzelésre.
Kapható Gabányi
Sándor utóda cégnél,
házhoz szállítva is.
Csapó utca 28. Tele-
fon 4-49.

Hölgy- és urifodrász
Forgács, Arany János
utca 2. szám. Speciális
hajvágás. Henézás.
Ondolás. Manikűr.
Olcsó ár mellett fi-
gyelmes kiszolgálás.
4820-c

VÉTEL

Oláh Gábor
Almodó magyarok c.
könyvét megvételre ke-
resem. Cím a kiadó-
ban.

Jókarban
levő sparhertet ven-
nék. Cím a Független-
nél. 4857

Kettőszázezer
pengőig központi bér-
házat keresek megvé-
telre. — Ingatlaniroda,
Kossuth 15. 724

Szalmát
veszek minden meny-
nyiségben, helyszínen,
vagy szállítva, Csa-
pó utca 13. özv. Ble-
yerné. 755

ELADÁS

Takaréktűzhelyek
leggyorsabbtól leg-
diszesebb kiállítási tár-
gyak elfogadható ártól
eladók Kandia utca
15 szám 766

Szép
komplett háló, kályhák
és egyéb butorok ol-
csó árban eladók. —
Nyugati u. 22. 4903

Butorokat
nagyon szép ebédlő-
ket, antik ágyakat, ko-
mótokat, szekrényeket,
magános ágyakat, réz-
ágyakat, gyönyörű kan-
delabereket, facsilláro-
kat, képeket, antik órá-
kat és mindenféle in-
góságokat legjutányo-
sabb alkalmi áron
kaphat az Ingóságköz-
vetőnél 734

Eladó
föld 6 és fél hold —
Ondód, Gaál dűlőben
Értekezni Telegi u 53,
II. ajtó. 728

Teherautó
6 tonnás, pótkocsival,
teljesen üzemk pes,
eladó, Langc-műhely.
4867

Jókarban
lévő festett butorok
eladók, Honvéd u 91
4863

Zongora
Stelzhammer, bécsi
gyártmány, gyönyörű
álló óra jutányosan
eladó. Telefon: 13-49
4871

Eladó
ujjonnan épült adó-
mentes ház 3 szoba,
konyha, fürdőszoba,
Hortobágy u 34. 722

Egy
jókarban levő kutszi
vattyu eladó, Varga
utca 23. 713

Egy
Szentbernéthegyi kutya
eladó, Nyil utca 62.
723

Ebédlőszekrény
és kisebb szekrény el-
adók, Maróthy György
utca 3. 764

Csokonai
utca 12. szám alatt
kövér sertés eladó.
732

Hentes puld
márvánnyal, egy bontó
asztal eladó Maróthy
György utca 3. 765

Természettudományi
könyvek olcsón még
kaphatók Batthyány u.
10., trafik 748

Zongora
rövid, kezdőknek, ol-
csón eladó Rakovszky
zongorakészítő Péter-
fia 42 749

Melegágyi
lőtrágya nagyobb —
mennységben eladó,
Cím a kiadó 754

Erős
idás szekér oldal lö-
csökkel, sarogjakkal
olcsón eladó — Bihar
utca 9. 750

Egy jóhangu
grammofon, használt
fél hálószoba butor,
lisztes láda, kézimun-
kák, fehér ágyterítő,
gyermekágy, használt
férfi ruhák és télikabát
eladó, Vendég utca 4.
4897

Használt
szalongarnitúra, vit-
rinnel eladó Simonffy
u. 13 földsz. 4893

2 drb
sertés egy éves két
hónapos 150 kilón felül
eladó, Tócskerti, István
ut 19 725

Eladó
Remington Portable
írógép jó állapotban,
Miklós utca 41. 1751

Egy
hálószoba és konyha-
berendezés és kerti
székek eladók, Böször-
ményi ut 31. 1756

Eladó
két szép rézagy sod-
rony betéttel és mad-
racokkal. Telegi utca
13, ugyanott viltany-
luszterek eladók. 741

Fordson
traktor használt, egy
éves, jókarban eladó,
Guttman testvérek,
Hunyadi u. 14. 1760

Eladó
egy férszabó varrógép
Szent Anna utca 5.
4902

Főzőtűz
tej pékeknek eladó,
házhoz szállítva, cím
a kiadóban 753

RADIÓ
2 lámpás, komplett fel-
szereléssel jutányosan
eladó. Vendég utca 54.

Kerékpár
és egy him farkasku-
tya eladó, Boldogkert,
Csónak u. 6-c. 708

Nagyobb
mennységű kórópolyva
eladó Cím a kiadóban
4636

Eladó
jó állapotban levő
szmoking Batthyány
utca 5. sz. 1723

Zongora
rövid, kezdőknek el-
adó. Rakovszky zon-
gorakészítő, Péterfia
42. 692

INGATLAN

Eladó
ház Barna utca 13.
szám. 669

Eladó
Böszörményi ut 19.
számu ház, villamos-
megállónál, 3 szobás
lakással. Ára 13.000
pengő. 637

Lakást
adok takarításért tisz-
teességes gyermektelen
házaspárnak. Darabos
utca 7. 1754

Sajáttermésű
tisztán kezelt óbor li-
terje 1 pengő, Csapó
utca 27., az udvarban
Szathmárinál. 1757

Eladó
Tócskerti, Nemes utca
8 b számu ház, adó-
mentes, melléképüle-
tekkel. 4866

Eladó
vagy kiadó Kereztési
utca 20. számu ház,
ára 4000 pengő. 1500
pengővel megvehető.
Értekezni Csóka Pál
utca 2. 4870

64 katasztrális
hold fekete talaju bir-
tok Esztár határában
Köves ut mellett eladó.
Értekezni Kandia utca
8. 1633

Diószegi utcán
jövendelő ház eladó.
Értekezni Homok utca
136. 761

Tégláskert,
Szepesi utca 80. számu
ház eladó. Értekezni
ugyanott. 744

Piac
közeliében, nagytéren
tizenöt éves emeletes
nagy bérház, 11 sza-
bad, hat rendezetes la-
kás, 3 nagy bolt, hat
betonos pincével, be-
költözhető lakásokkal
azonnal eladó. Telefon
13-60. 736

VEGYES

Egy heti
keresetemet adom an-
nak, aki engem gép-
kezelő, kazánfűtő vagy
egyéb álláshoz juttat.
A villanyszereléshez is
értek. — Ajánlatokat
„Géplakatos” jellegre
a Hajdúföld kiadójába
kérek. 1749

300 □-81
bekerített jó termő föld
knt van, kertészetre
alkalmas, sürgősen ki-
adó több évi haszná-
latra. Lorántffy u 42.
721

DIENES JÓZSEF

ny. községi főjegyző
Országos Földbirtok-
rendező Biróság által
engedélyezett ingat-
lanforgalmi és biztosi-
tási irodája Debrecen,
Fűvészkert-utca 16.

(Saját ház.)

Telefon: 14-98.

Eladó házak:
Központban emele-
tes, üzletes ház,
Komlóssy uton hat-
szobás kastyú.
Beihlen utcán két-
szobás.

Kis utca 36.
Töhötöm 37
Nyugati 48.
József kir. herceg 22
Sámsoni ut 3 és 9
Hadházi utca 23
Lehel 19
Bihari 5.
Malvin 6.
Simonyi-utí villa,
Nagy üzletes ház.

Poroszlai-uton hat-
szobás villa,
Méliusz-téren nagy
családi ház,
Fenyőfa 17.
Barna 14
Gizella 5
Csalogány 5
Bellegelő 483 és
484.

Szent Anna-utca 54.,
Vigkedvü Mihály-u.
16.
Eötvös utca 70.
Telegi 19.

Széchenyi-ut 5.
Böszörményi 22. sz.
Szeffü 10.
Eröss Lajos 3.
Andrássy-ut 3,
Szegegyházsor 30.
Jókai 12.
Csonka 9 és 10.
Homok 7, 61, 81 és
117.

Széchenyi-ut 30.
Temető 24.
Létai-ut 1-f
Szabó Kálmán 41.
Lehel 19 és 21.
Apaffy 30.
Rakovszky-utcán öt-
lakásos ház,
Virág utca 15.
Rother 10 és 2. C.
Vendég 79.
Kovács 15,
Rázsó Gyula 1 és 4.
Szeremley 11. és 18
Thuri András 33.
Gr. Tisza István 10.
Késes 76.
Diófa 3 5
Veres 5
Tordai Gábor 7.

Eladó házak:
Központban emele-
tes, üzletes ház,
Komlóssy uton hat-
szobás kastyú.
Beihlen utcán két-
szobás.
Kis utca 36.
Töhötöm 37
Nyugati 48.
József kir. herceg 22
Sámsoni ut 3 és 9
Hadházi utca 23
Lehel 19
Bihari 5.
Malvin 6.
Simonyi-utí villa,
Nagy üzletes ház.
Poroszlai-uton hat-
szobás villa,
Méliusz-téren nagy
családi ház,
Fenyőfa 17.
Barna 14
Gizella 5
Csalogány 5
Bellegelő 483 és
484.
Szent Anna-utca 54.,
Vigkedvü Mihály-u.
16.
Eötvös utca 70.
Telegi 19.
Széchenyi-ut 5.
Böszörményi 22. sz.
Szeffü 10.
Eröss Lajos 3.
Andrássy-ut 3,
Szegegyházsor 30.
Jókai 12.
Csonka 9 és 10.
Homok 7, 61, 81 és
117.
Széchenyi-ut 30.
Temető 24.
Létai-ut 1-f
Szabó Kálmán 41.
Lehel 19 és 21.
Apaffy 30.
Rakovszky-utcán öt-
lakásos ház,
Virág utca 15.
Rother 10 és 2. C.
Vendég 79.
Kovács 15,
Rázsó Gyula 1 és 4.
Szeremley 11. és 18
Thuri András 33.
Gr. Tisza István 10.
Késes 76.
Diófa 3 5
Veres 5
Tordai Gábor 7.

Gróf Leiningen 6.
Árpádtér 29.
Nyil 15, 21, 37 és
94.

Dévai 1., 4., 11/a
8. és 21.

Jerikó 33.
Isivan ut 31-b, 37
Sinai Miklós 42 és
14/b.

Budai Eszaiás 15
Kerekes Géza 23.
Károk 7.
Aczél 2.
Beke 24.
Német 33.
Epreskert 17.
Keresztes 28
Lónyai 10.
Puskás telep 56. és
21.

Vidéki házak

Derecskén
Nyírlugoson
Pest mellett

Házhelyek:

Simonyi uton.
Erdősoron, Porosz-
lay-uton,
Kinizsi-utcán,
Diófa-utcán,
Rigó-utcán,
Dévai-utcán,
Rázsó Gyula-utcán,
Létai-utcán,
Kondor utcán
Kucik telepen,
Tégláskertben

Szöllők:

Tokajban,
Bocskayban,
Martinkán,
Kinizsi-utcán,
Köntöskertben,

Földek:

Vértesligetben 15.
Szatmárcsekében 350
magyar holdas birtok.
Kisújszálláson 45 ma-
gyar hold,
Máriapócsan 80,
Penészleken 40,
Bánkon 33
Mikepércs uton 6.
Nyírábrányi álló-
mánsnál 15
Létai uton 4,
Miskolc mellett 30
hold.
Haláp mellett 15.
Nádudvaron 83 1/2
Báránodon 18 1/2
Tetétlenen 25 hold.

Földbérlet:

Keresek bérleteket
bármilyen nagyságban

Üzlet:

Tüzifatelep házzal.
Lakások:
2-7 szobásak a vá-
rosban és kertekben.
Csapó utca elején
lakás, iroda, műhely,
istálló.

Parcellázásra

ingatlanokat és azok
értékesítését elvállal-
lom.

Keresek

eladó házakat, ház-
helyeket, kiadó lakáso-
kat, eladó földeket és
földbérleteket.

Pénzkölcsönt

ajánlok előnyös felté-
telek mellett.

Biztosítások

irodám után a legelő-
nyösebben köthetők.

DIENES IRODA,
Fűvészkert-utca 16.

PARENTHÉSY INGATLANFORGALMI és HITELIRODÁJA

Foglalkozik ingatlanok vételével és eladásával a legelőnyösebb feltételek mellett.

Telefon: 5-64.

INGYENES TANÁCSADÁS

Piac-utca 63. sz.